

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnishvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izkušnja vsak dan svojo izkušnjo medsebojno in pravično.

Inserti veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede insertov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravištvu: Kraljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Klerikalizem pri nas in pri Hrvatih.

Klerikalno gibanje pri nas Slovenceh je že staro, da, trdimo lahko, da se je porodilo že takrat, ko je nastal v našem narodu naroden preporod.

Kakor so bila že od nekdaj med našim ljudstvom vsled vzgoje in prirojenega konservativizma tla ugodna klerikalnim idejam, vender se klerikalizem ni mogel tako uspešno razvijati, da bi zavladal kot absoluten gospodar v vsem našem javnem življenju.

Leta 1848. probujena narodna zavest je bila še prekreпка, da bi se dala kratkim potom ukloniti pod jarem ultramontanstva.

Dasi neradi, vender so morali klerikalci sklepati kompromise z narodno idejo in prepuščati le-tej nadvlado v javnosti.

To je trajalo desetletja. Slovenska politika se je vodila takrat večinoma po strogo narodnih načelih in je žela vsled tega marsikak uspeh.

To nemški gospodi na Dunaju ni bilo po volji in jela je razmišljati, kako bi se dalo Slovence politično oslabil.

Načrt je bil kmalu gotov: zagoditi je treba med Slovence klin medsebojnega razdora.

Bili so to časi, ko je bil poslan v Ljubljano za škofa Jakob Missia in ko je prišel v Gorici svoje delovanje takratni profesor bogoslovja dr. Anton Mahnič.

V tistih časih so se največ po prizadevanju teh dveh mož za vedno ločila pota slovenske politike: stopili sta v življenje narodno-napredna in klerikalna stranka.

Klerikalizem, ogrevajoč se ob solnem vladnih krogov, je jel vedno smejeje dvigati glavo, toda nadvlada si ni mogel pridobiti v slovenskih deželah vse dotlej, dokler ni mesto prejšnje bolj ali manj idealne naklonjenosti dobil dejanske vladne podpore in pomoči.

Med tem je prišlo državno krmilo na Dunaju v klerikalne roke.

Dr. Sustersič in škof Jeglič sta izrabila spremenjeni položaj in jela napeljevati vodo na svoj mlin.

Načrt se jima je posrečil, vlada je jela z vsemi sredstvi in s polnim parom ne samo podpirati, marveč naravnost delati klerikalno politiko pri nas na Slovenskem.

Posledica te klerikalno-vladne koalicije je znana:

Klerikalizem je zavladal v vseh slovenskih pokrajinah malodane na vsi črti.

Sedaj so klerikalci pri nas gospodje in bahavo tolčejo na svoja prsa, češ gospodstvo smo si priborili zgolj s svojimi silami, zmagala je moč naših idej.

Kdo bi se ne smejal, ko je vender vsemu svetu očito, da bi klerikalizem v nas nikdar in nikoli ne bil splaval na površje, ako bi ne dobil mogočne zaslombe v vladnih krogih, ki so zastavili vse svoje moči in ves svoj velikanski vpliv, da pripomorejo klerikalnim varovancem do zmage.

Klerikalna stranka je res danes na videz mogočna stranka, ki razpolaga z imponujočo armado.

Toda ta njena moč in sila sloni na povsem glinastih nogah, ki so samo pobarvane na zunaj, da bi bile videti kot jeklene.

Čim bi vlada našim klerikalcem odtegnila svojo dejansko pomoč, čim bi jih prepuščala zgolj samim sebi, v tistem trenutku bi tudi odzvonilo klerikalni prevradi in klerikalci bi zopet postali tista ponižna stranka, kakršna je bila pred desetletji.

Tudi v sosedni Hrvatski sili klerikalizem že desetletja na površje.

Tla za ta plevel niso nič manj ugodna kakor pri nas na Slovenskem, da, trdili bi skoro, da je tamkaj razpoloženje, vsprejemljivost za klerikalne ideje še večja kakor v nas Slovenceh.

A v kljub temu se na Hrvatskem klerikalizem ne more pa ne more uspešno razviti navzlic temu, da je tam kakor pri nas klerikalizmu bo ter dr. Anton Mahnič.

Kaj je temu vzrok? Morda so tam klerikalci manj agresivni, manj vlade željni?

Morda so v bratski Hrvatski boljši bojovníki, ki razumejo, spretnosti in izdatneje vihteti bojno kopje proti črnomu zmaju?

Niti prvo, niti drugo!

Rešitev te zagonetke leži marveč v tem, da hrvatski klerikalci ne najdejo v vladnih krogih nikjer zadostne opore in da nimajo nikogar, ki bi jim držal stremena, da bi zahalali vladnega konja.

Lani se je že zdelo, kakor da se zapoveduje tudi na Hrvatskem era, ki bi naj služila klerikalnim stremljenjem.

Toda padel je ban baron Rauch in klerikalci, ki so že zidali

zlate gradove v oblake, so bili bogatejši za eno iluzijo.

Madžarsko varuštvo nad Hrvatsko gotovo obojamo iz vse duše, toda ene dobre strani mu ne moremo odreči: to madžarsko varuštvo je mnogo pripomoglo k temu, da se hrvatski klerikalizem ni mogel razvijati tako, kakor bi se sicer prav gotovo.

Zasluga za to seveda ne gre temu tutorstvu, marveč golemu slučaju, da so bile na Madžarskem vedno na krmilu liberalne vlade.

Upravičeno torej lahko trdimo, da klerikalizmu na Hrvatskem ne bodo cvetele rožice vse dotlej, dokler bodo v Pešti na krmilu svobodomselne vlade.

Zalostno je sicer, a treba je to priznati, da je hrvatska politika kolikortoliko odvisna od Pešte.

Peštanski gromovniki tudi v Zagrebu oblačijo in vedre.

Kakor bi zapihal v Peštudi drugačen veter, jele bi tudi v belem Zagrebu pihljati druge sapice.

Čim bi v Pešti prešlo državno krmilo v klerikalne roke, v tistem momentu bi brez dvoma tudi na Hrvatskem dvignil klerikalizem smejeje svojo strupeno glavo.

In nastale bi tam doli slične razmere, kakršne vladajo sedaj pri nas na Slovenskem.

Tudi v Bosni ponosni je jel od časa, ko se je tankaj proglašila ustava, smelo lezti iz svojega zatišja klerikalni zmaj.

Tu dela klerikalno politiko Jegličev brat po mišljenju in poklicu nadškof dr. Stadler.

Mož je bil priča uspehov kranjskih klerikalcev. Ti so ga prevzeli, da je postal ošaben, prešeren in oblasten.

Vbil si je v glavo, da mora vse plesati po njegovi piščalki in da se mora vse njemu pokoriti brezpogojno ne le v vseh cerkvenih, marveč tudi v vseh posvetnih stvareh.

Toda naletel je na odpor.

Stranka, na čelu ji dr. Mandić, se je odločno uprla njegovemu absolutizmu in njegovi komandi.

Mož je zbesnel in prokel vse Mandićeve pristaše, misleč, da bo to prokletstvo zagotovilo zmago klerikalizmu.

In začela se je borba med strankama, ki se obe proglašate za katoliški, kakor bi ljutejša ne mogla biti niti pri nas na Kranjskem.

V sredo so bile volitve v prvi bosanski deželni zbor. Volile so kmetijske občine, torej skupina, ki je

najbolj dostopna klerikalnemu strupu.

Hrvati imajo v tej skupini 7 mandatov.

In od teh 7 mandatov si je Mandićeva stranka jih izvojevala 6 vkljub silnemu duhovniškemu pritisku.

To je kolosalen, nepričakovan uspeh, ki se ne da dovolj oceniti.

Ne trdimo, da bi bila Mandićeva stranka svobodomiselnost, to bi bila zmota, vemo pa, da jo je rodil odpor proti duhovniški prepotenci in gospodstvaljnosti.

Takšne stranke pa se z matematično gotovostjo razvijajo v svobodomiselnost, napredne organizacije.

Kot naprednjaki se torej veselimo zmage Mandićeve stranke, ker smo prepričani, da je ta stranka seme, iz katerega bo vzrastlo drevo močne napred. organizacije v Bosni. radujemo se te zmage, ker je z njo udarjena na glavo klerikalna hidra malo kasneje potem, ko se je rodila.

Prvi spopad s klerikalno pošastjo je bil junaško odbit, a kaj bo prinesla bodočnost? Kdo bi to vedel!...

Da, čudna slika se nudi našim očem na avstrijskem slovanskem jugu:

Na Slovenskem klerikalizem v cenitu svoje slave in moči, na Hrvatskem bolnik-jetičnik, v Bosni pa mrtvorojeno dete!

Strokovne organizacije in Jugoslavlani.

V zadnjih dveh letih so se v Avstriji narodna nasprotstva neverjetno poostila. Dozdeva se nam skoro, kakor bi se bližal odločilni boj, ki naj bi pometel s površja vse manjše in slabše narode. Zlasti na Sp. Štajerskem in Koroskem so se vrgli Nemci z vso silo na Slovence in to je povzročilo, da so Nemci tudi v Primorju posebno v Trstu začeli dvigati svoje glave in začeli vsepoved s pomočjo in denarjem svojih bojnih društev snovati organizacije, ki naj bi bile na zunaj le strokovne, medtem ko v resnici niso nič drugega, ko sobojevnice vsenemškega gibanja, ki naj bi ugodile pot nemštva od Balta do Adrije. Te organizacije rastejo ko gobe po dežju, čisto na tihem, delujejo pa tem uspešneje, ker jim gredo na roko nemški „Volksrat“ in vlada. Slovence se pa v svoji ravnodušnosti in brezbriznosti jako malo brigamo za to in pustimo te or-

ganizacije mirno naraščati in upravičen je strah, da bodemo prepozno spregledali. Namen teh vrstic je opozoriti našo javnost in vse jugoslovansko uradništvo in uslužbenstvo na to gibanje ter jih opomniti, da je skrajni čas, da se začnemo uspešno braniti proti tujemu navalu. Da je temu tako, bodo dokazala sledeča izvajanja.

Dosedaj so bile skoro vse strokovne organizacije uradništva in uslužbencev na mednarodni podlagi ter so delovale le na socialnem in gospodarskem polju. Za politične pojave so se te organizacije le malo brigale, le tu in tam so se posamezni voditelji, seveda le izven društva, udeleževali političnega dela posameznih strank. V teh organizacijah so bili organizirani po veliki večini tudi Jugoslavlani in so pri tem, ker se narodna nasprotstva v začetku niso posebno kazala, še precej dobro izhajali. Takoj pa ko so Čehi začeli zahtevati v skupnih organizacijah neko neodvisnost in v lastnem jeziku pisana glasila, so buknili na dan vsled nemške krakovitnosti in trdglavosti ter priznane pristranosti nasprotstva, ki se povzročila najpoprej ločitev Čehov v železniških organizacijah. Ti so se namreč ločili od drugih in ustanovili lastne organizacije, katerim so sledile narodne organizacije drugih stanov. Kmalu zatem so prišli tudi Poljaki z enakimi zahtevami in ker se jim zopet ni ugodilo, storili so enako ko preje Čehi. Sicer od začetka niso bili vsi za ločitev, toda sistematični agitaciji in priznani žilavosti Čehov se je v kratkem posrečilo pritegniti vse svoje tovariše v lastne organizacije. In ker Poljaki tudi niso hoteli zaostajati, lotili so se tudi oni tega dela z vso silo in danes hodijo Čehi in Poljaki popolnoma svoja pota. Dolgo vrsto let so kljub temu hodili Čehi in Poljaki v strokovnih organizacijah z Nemci skupaj in je bilo češko društvo železniških uradnikov redno zastopano na občnem zboru Österr. Eisenbahnbeamtenvereina. V zadnjih dveh letih pa se je dobro razmerje med temi društvi poponoma razdrlo, nasprotstva so se vedno bolj poostila in dosegla svoj višek, ko se je s pomočjo Čehov ustanovilo društvo jugoslovanskih železniških uradnikov v Trstu in podružnica „Spoleka“ na Dunaju. Že lansko leto stavile so podružnice Plzen in Praga „Eisenbahnbeamtenvereina“ na občnem zboru predlog, da se društvo postavi na nemško podlago. Lansko leto sicer predlog

LISTEK.

Ponesrečen feljton.

Lepega majskega jutra sta se Milan in Breda napotila na zadnji izprehod. Šla sta počasi po tihi gozdni poti, tesno objeta; molčala sta, da bi beseda ne motila pokoja, ki je bil v njunih srečih, trudnih od trpljenja. Na licih mladost, ljubezen v očeh, v prsih bridkost in smrt.

Sedla sta na samotno klop. Nad njima je pošumevalo in prepevalo v kostanjih, globoko pod njima se je svetilo mesto v belem jutranjem solncu.

Nagnil se je k nji, ustnice so mu trepetale, komaj je branil solzam.

»Kaj bi jaz dal, o Breda...«

— »Eno kavo, tri čokolade... pol litra cvička!«

»Kaj bi jaz dal, o Breda, da bi šel ta kelih mimo naju, da bi ne bilo teh solz v tvojih lepih očeh! Da sem kralj, dal bi svoje kraljestvo, da sem Bog, dal bi svoje božanstvo, da sem kristjan, svojo dušo! Zase ne tožim, ne prosim, svoje mladosti ne objokujem. To svoje življenje, nepotrebno, brezpomembno, kakor...«

— »Jerca, Metka, Mici!... Kje pa so te ženske, da nobene ni blizu?«

— »... kakor kaplja na veji, bi dal beraču na cesti, če bi ga maral! Ali krivično je, o Breda, krivično od Boga, od sveta in od življenja, da mora uveneti tvoja mladost, preden je cvetela, umreti, preden je živela! Kaj ne priča tvoja lepota, tvoja nedolžnost in blagost, da te je bil Bog ustvaril za srečo? Če je Bog nad nama, če naju vidi in se naju ne usmili, tedaj je kakor vrtnar, ki je bil sam vsadil žlahtno cvetico, ji zalival ter ji stregel, dokler ni dorasla cvetju, nato pa jo je izruval, jo pohodil ter jo vrge v jarek!«

Oklenila se ga je krog vratu; lice je gorelo od lica, solza se je družila solzi.

»Kaj več ne veš, Milan, kako sva obadva sanjala o tvoji prihodnosti, polni slave in solnce! Moje življenje je kakor cvet na polju, ki uvene brez spomina. Darujem ga tvoji in svoji bridkosti s tako mirnim srem, kakor da bi izlila kozarec vode v pesek. Tvoje življenje pa je kakor drevo, ki bi dajalo žlahten sad lačnim in žejnim. Če naju Bog vidi...«

— »Čakaj, da ti povem, kako sta Binček pa Suzi... Minka, na mleko glejte... kako sta Binček pa Suzi... o, dobro jutro, Suzi! Kaj pa Binček?«

»Če naju Bog vidi in se naju so

usmili, je podoben vrtnarju, ki je bil vsadil žlahtno drevo, pa ga je posekal, preden je dozorelo cvetje!«

Molčala sta; z zastrtimi, orošeni očmi sta gledala na mesto, vse veseložareče, v življenje vabeče. Vztrepetal je kakor v upornem, brezupnem srdu — suženj, ki z zobmi grize verigo — ter je vzkliznil:

— »En sifon!«

Ne, vzkliznil je:

— »Kavo za gospoda Kajzelja!«

Ne, vzkliznil je:

— »Ni resnica, da je v naturi pravica zakon! Ni resnica, da nobena moč ni izgubljena, preden ni dovršila svojega delavnega dne, vsega in do konca! Kaj ni v meni več nego vedro moči, ki bo izlila brez koristi? Kaj ni v tebi toliko lepote, da bi obsolnčila več nego eno življenje? Vse izgubljeno, brez misla napravljeno! Ne, v naturi ni ne pameti, ne zakonov, ne ciljev; in če je natura Bog, ni v Bogu pravice! Kajti pravica je pamet, zakon in cilj!«

Prijela ga je za obe roki:

— »Torej, da ti povem, kako sta Binček pa Suzi... Jezus, mleko! Zakaj pa ne gledate! Komaj se človek malo stran obrne... Če pride Olga? Ne pride; je že spet malo bolna...«

Prijela ga je za obe roki:

— »Ne pravdaš se s Bogom ob tej uri molitve! On nam je postal brat-

kost; on sam ve, če je v nemilosti milost, v brezčutju sočutje. Potrkala sva na vrata, da prestopiva ta črni prag. Kadar se to zgodi, se bodo odprle najine oči in najino srce bo spoznalo. Kar uči katekizem, sem občutila sama, če mi je bilo hudo in težko: da je smrt vstajenje!«

Objela sta se in poljubila. Nato je posegel v suknjo in je držal v tresoči roki...

— »Porejto šunke, pa ne premasne!«

Držal je v tresoči roki drobno steklenico; ker se z nožem ni dala odpreti, jo je razbil ob klopi; ves beli prah, ki je bil v njej, je spustil v ploščato steklenico, kakor jih nosijo popotniki.

— »Metka!«

— »Zane! Pa kako nobel!«

»Breda!«

»Milan!«

— »Jerca!... Presnete babe... prej naroči, potem je pa ni od nikoder!«

»Le enkrat še, da ti pogledam v oči, o Breda!«

— »Jetro za doktorja!«

»Le enkrat še me poljubi, o Milan!«

— »Liter belega, pol litra rdečega!«

»Zbogom, Milan!«

— »Dobro jutro, Cilka!«

»Zbogom, Breda!«

— »Servus, Binček!«

V tistem trenutku sta si zastrmela v oči v nepoznani radosti in sreči.

»Kaj si to ti, o Breda!«

»Kaj si to ti, o Milan!«

— »Trinajst čajev!«

— »Dvakrat mleko, petkrat čokolado, trikrat kavo!«

»Angelj si, Breda; pa vender sem te koj spoznal, na očeh sem te spoznal in na smehljaju tvojem!«

»Lep si in velik, Milan, kakor kraljevič sam; pa vender sem te koj spoznala; na čelo sem te pogledala in na ustnice, pa sem te spoznala!«

»Ozri se na zemljo, Breda!«

»Na klopi sedita, tesno objeta; k nama strme njune bele oči!«

»Iz bridkosti!«

»Čokolada!«

»Sladkost porojena!«

— »Za gospoda Mayerja z veliko smetano!«

»Iz smrti!«

»Sedem kav!«

»Večno veselje!«

— »Pet čokolad, tri kave, eno mleko!«

Zdaj mi je pa dovolj! Bog mi je priča, da na Božniku več ne bom pisal feljtonov; v kuhinji že ne!

Ivan Ožar.

ni prodri, toda tokom leta se je na vse kriptično agitiralo in s vsami mogućim sredstvi so dosegli, da je nacionaliziranje »Beamtenevereine« danes zagotovljeno. Ne motimo se sicer, da je nekadašnja tako lepa organizacija v Eisenbahnbeamtenvereinu razbita, ker niso izstopili samo Slovanci, ampak mu bodo obrnili hrbet tudi mnogi zmerni Nemci, ki se s to politiko ne strinjajo, toda nedvomno je, da se bode uganjala od sedaj naprej v društvu politika, ki stremlje za tem, izpodrinuti Slovence in Slované iz njihovih mest, za to nam jamči dejstvo, da si lastijo vodstvo najhujši nacionalci, ki že danes očito kažejo svoje zobe. Kako politiko se namerava uvesti, kaže nadalje tudi dejstvo, da je »Eisenbahnbeamtenverein« že istopil iz koalicije, v kateri je bila zastopana tudi socialnodemokratska »Gewerkschaft« in se danes brati z »Reichsbund deutscher Eisenbahner«, ki je vedno tiralo strogo nemškonskondemokratsko in vehementno napadal Slovence. Ker so v »Reichsbundu« zastopane vse kategorije brez razlike, tedaj tudi najhujše nemškonskondemokratsko uradništvu, ki z vsem svojim uplivom v in izvan službe pritiska na druge službenice ter na vse moguće načine podpira one, ki so člani društva, druge pa naravnost s silo tira v društvo, postaja ta organizacija ravno za nas Jugoslovane jako nevarna. To tembolj, ker društvo v resnici intenzivno dela, kar kaže ravno dejstvo, da rastejo v zadnjem času podružnice na Štajerskem in Koroškem kar ena za drugo. Da je ta organizacija postala jako nevarna ne samo nam, ampak tudi mednarodnim socialnim demokratom, se razvidi najbolje iz tega, da jo slednji vehementno napadajo v svojem časopisju. Da nekoliko zakrije svoje nemškonskondemokratske namene, začela je v zadnjem času delati tudi na gospodarskem polju in sklicevati zborovanja, ki se imajo baviti samo s stanovskimi vprašanji, kar je pa seveda samo pesek v oči in nima drugega namena, ko službenice preslepiti in jih izvesti v svoj tabor.

Pa tudi v socialnodemokratski organizaciji se pojavljajo v zadnjem času jako čudni znaki. Resnica, ki se pa še prikriva, je, da je danes večji del Nemcev, ki so v tej organizaciji, strogo nacionalnih, in da so mednarodni le drugi. To se eklatantno kaže v mešovitim krajih n. pr. v Mariboru, Ljubnu itd. kjer tirajo danes nemški socialni demokrati strogo nemškonskondemokratsko politiko in očito nastopajo proti lastnim soderugim druge narodnosti, ako začnejo ti zahtevati, dasiravno izven stranke, kako slovensko šolo ali druge narodne koncesije. To se je jasno pokazalo na Studeneh pri Mariboru, kjer so nemški socialni demokrati javno sramotili in napadali svoje soderuge Slovence, ko se je šlo za ustanovitve slovenske šole in kjer je s slovenskimi glasovi izvoljeni državni poslanec Resel se javno izrazil, da je škandal za Maribor, da stoji tam Narodni dom. Mariborski Slovenci mu bodo gotovo za to le hvaležni, tako so si vsaj enkrat na jasnem, kakoga gada so gojili na svojih prsih. Res ti je ta Resel, samo da ne bo več dole!

Toda, kaj nas vse to briga, bo rekel marsikdo — železničarji naj svoje stvari sami uredijo! Gotovo! Saj jih tudi bodo, kakor živahno gibanje med njimi v zadnjem času kaže. Toda to gibanje je jasen memento ne samo za železničarje, ampak sploh za vse jugoslovansko uradništvo in službenice. Znano je namreč, da so bili ravno železničarji dosedaj najboljši organizirani in to kar se danes poraja v njihovih vrstah, bo uplivalo in je že uplivalo tudi na druge sloje in hočeš nočeš se bodo morali začeti baviti s tem vprašanjem tudi drugi sloji Jugoslovani. Pred nedavnim časom se je že čitalo v časopisju, da so se tudi nemški poštni uradniki postavili na nemškonskondemokratsko stališče in že ustanovili enako organizacijo, kakor železničarji in nedvomno se zgodi v par letih to tudi v drugih organizacijah. Nemško časopisje že danes zavija svetohlinsko svoje oči in kriči, glejte Jugoslovani nas hočejo izpodrinuti, organizirajmo se na nemški podlagi, branimo se. Tako se je že večkrat čitalo po graških listih. To je pač hinavsko stališče, ki nima drugega namena, ko druge organizacije opozoriti na to, naj pomečejo tudi oni tovariše drugih narodnosti na cesto, ker upajo, da jih na ta način najlažje izpodrinejo iz rodne grude. Kdor natančno zasleduje časniška poročila, bode pač vedel, da imajo na Slovenskem najboljša mesta v rokah Nemci, specijelno pa pri železnicah, toda to jim še vedno ne zadostuje, oni hočejo še več, oni hočejo izpodrinuti vse in zavladati nad ubogo paro, Slovenci. Da je temu tako, očito kažejo oni kraji, kjer je potekla nova železnica. Po Bohinjski dolini so bili popreje Nemci bele vrane in pojdite tje danes. Sploh so pa železnice že od nekadašnje bilaj

večja nevarnost za druge narode, to se povsod očito kaže.

Ce imamo namen s temi vrsticami opozoriti slovensko javnost in mednarodne druge na nevarnost, ki nam Jugoslovancem preti, je gotovo moja naloga podati nekaj nasvetov v uvaževanje onim, ki se jih tičejo, da o njih premišljajo, gredo na delo in se zavarujejo pravčasno pred vsakim presenečenjem. Kaj pa hočemo, ko nas je pa tako malo bo rekel marsikdo, ko bode to čital. Res je, toda tudi iz malega se da kaj napraviti, ako se vsi zavedamo enega, namreč da smo vsi sinovi slovenske matere in se otresemo vseh predsodkov ter se tesno oklenemo eden drugega kakor rodni bratje. Mnogo tisocev našega kapitala se steka danes v blagajne dunajskih organizacij, ki bodo prej ali slej za nas popolnoma izgubljeni. Ako ostanemo ti denarji doma, se da s tem marsikaj doseči na gospodarskem, kakor tudi narodnem polju. Ako bi se tedaj organiziralo uradništvo vseh različnih kategorij in kot inteligentnejši del, delalo tudi na to, da storijo enako tudi uslužbenici, bi štela ta zase mala organizacija kmalu na tisoče članov, katerih članarina bi ostala doma in se porabila izključno samo za nas. Kakor hitro bi bila organizacija posameznih strok izvedena, bi se vsa društva strnila v skupno zvezo, ki bi si na ta način lahko priborila velik vpliv v javnosti in kot taka gotovo nudila popolno garancijo za uspehe. Ne mislim morda, da bi morale posamezne strokovne organizacije s tem izgubili svojo samostojnost, nikakor ne, vsak stan naj bi lastne stanovske koristi zastopal sam v lastni organizaciji in apeliral na pomoč zveze le tedaj, ako bi sam enega ali drugega ne mogel doseči. Na popolnoma enaki podlagi, kakor uradniki, naj bi se organizirali tudi drugi uslužbenici, tako da bi tvorili Jugoslovani dve močni zvezi, ki bi se, ako ne več, saj moralno med sabo podpirali. Različni izgledi namreč le preočito kažejo, da mednarodne organizacije v prvi vrsti pa socialna demokracija uplivajo na uslužbenice jako slabo. Vedne pridige o mednarodnem proletarijatu uplivajo na uslužbenice tako pogubonosno, da ti s časom popolnoma pozabijo, da so sinovi slovenske matere ter vseh službenih razmer, kjer dan za dnevom vidijo, kako njihovi tovariši Nemci zasedajo najboljše mesta, postanejo naravnost nemškutarji in, da tako hitreje pridejo do boljšega kruha, ako pa to ne, vsaj narodno brezbrizni, kar je isto, ako ne še slabše. Naše narodno uradništvo je gotovo v prvi vrsti poklicano dvigniti ravno te rojake sotrpine iz narodne mlačnosti in napraviti iz uslužbencev, s katerimi vsak dan obdružuje ne samo zanesljive može v službi, ampak tudi narodne može. S tem se gotovo prav nič ne poniža, saj smo navadno vsi kmečki sinovi, samo z eno razliko, da je bila sreča enemu bolj mila, ko drugemu. To nikakor ne gre, bo morda rekel eden ali drugi! Ljudje bodo izgubili potem vso disciplino in vse spoštovanje do nas. Bodite uverjeni, da je to prazen strah. Uslužbenici ne bodo gledali na vas samo s hvaležnostjo in večjim spoštovanjem ko dozdaj, oni vam bodo še celo jako hvaležni, ako jim kot inteligenti pomagate in se odkritosrčno v eni ali drugi zadevi z njimi pomenite. Poleg tega bodele pa opravili narodno delo, ki bode narodu več koristilo, kakor ako žrtvujete tisočake v narodne namene, to bo za nas drugi obrambni sklad. S tem pa nikakor nočem reči, da ne žrtvujte, žrtvujte še na ta način in vaše žrtve bodo prinašale dvojen in trojen sad. Da je temu tako, kažejo boji na železnicah leta 1907. ki niso prinesli samo materijelnih uspehov, ampak obenem tudi pokazali, da je proti tako tesni falangi nemogoče vsak boj s strani kapitala. Tu disciplina na železnicah ni prav nič trpela, je ravno nasprotno danes boljša, ko kdaj poprej. Vzgljeda zato so nam tudi že dali jugoslovanski in češki železničarji, ki so ne glede na službeni poklic strnili svoje organizacije, ki so sicer na znotraj popolnoma samostojne, v ligo, ki šteje danes okrog 40.000 organiziranih slovanskih železničarjev in kot taka gotovo jamči za najboljšo uspehe. Tudi drugo uradništvo in uslužbenici bi potem lahko tvorili enako ligo s Čehi, ki bi imele gotovo za vsako posamezno stroko največji vpliv. Da je tako v praktičnem življenju, kaže nam tudi danes vseslovenska ljudska stranka, ki je prišla le vsled tega do tako velikega vpliva, ko so njeni vodje duhovniki v neprestanem stiku z nižjim ljudstvom. In kakor tam vidite njihov ugled vsled tega prav nič ne trpi, ampak ravno nasprotno. Ako je to mogoče v politiki od katere ima posameznik le malo dobička, je tem lažje mogoče v stanovski organizaciji, kjer se gre za osebne koristi posameznika. In kakor so pri Čehih v organizaciji najvišji uradniki, tako bodo stasoma tudi pri nas ustopili v

naše vrste, ako se bodo ustvari morda od stališča stali ob strani. Gotovo je dalje tudi, da bi se na ta način dalo vneti v najhujšem času slovenskega uradniške gibanja, ki bi lahko energično in uspešno zastopalo naše težnje in tudi uslužbenici bi se lahko ustvarili svoj časopis. Ker ni pričakovati, da bi se nacionaliziranje mednarodnih društev poleglo, je skrajni čas, da se oprime te misli, ki je danes že praktično izvedena pri profesorjih, učiteljih in železničarjih in se pripravljajo tudi še pri pošti.

Med narod za narod! Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi.

Nacrtnovega kazenskega zakona.

Dr. Alojzij Kokalj.

X.

Kaznjiva dejanja zoper zakon, rodbino ali osebno stanje.

Načrt jemlje v tem poglavju pod svojo zaščito zakon, nadalje rodbino in končno še osebno stanje. Njegova določila se v splošnem krijejo pač z do sedaj veljavnimi kazenskimi predpisi, vendar bomo našli v podrobnostih precej razlike in celo nekaj novih in z modernim duhom prepojenih določil.

Med kaznivimi dejanji zoper zakon pa naštevamo načrt dvojni zakon (bigamijo), zvito doseglo neveljavnega zakona, protipostavno in prešestvojanje.

Kaznjivega dejanja dvojnega zakona se pa okriviti oni, kdor stopi vnovič v zakon, dasi njegov poprejšnji zakon še ni razrušen, ločen ali neveljavnim proglašen. To kaznjivo dejanje pa zagreši tudi oni, ki stopi v zakon z omoženo osebo. Kazen za to kaznjivo dejanje je pa lahka ječa od 2 tednov do dveh let. Ako se je pa nahajal storilec v dobri veri, da je njegov poprejšnji zakon neveljaven, potem naj se ga pa kaznuje zavoľjo pregreška z lahko ječo ali zaporom od 3 dni do 6 mesecev. Popolnoma pravilno pa določa načrt mnogo ostrejšo kazn (težko ječo od 1 do 5 let ali lahko ječo od 3 mesecev do 5 let) za onega, ki, dasi dobro ve, da njegov poprejšnji zakon še ni razrušen, ločen ali neveljavnim proglašen, drugega pregovori v zakon s tem, da v njem obudi zmoto o obstoju poprejšnjega zakona ali ki izkoristi tako zmoto ali končno oni, ki drugemu sploh zamolči obstoj poprejšnjega zakona. Ta poostreitev se nam zdi popolnoma primerna in tudi pravična.

Morda bode tukaj uместno, ako opozorimo na ono veliko gibanje, ki stremlje po tem, da bi se smel tudi pri katoličanih zakon razrušiti, kakor je to dopustno n. pr. pri protestantih in mnogih drugih verah. Po našem mnenju je to gibanje upravičeno in se nikakor ne moremo pridružiti mnenju onih oseb, ki enostavno zanikujejo etično podlago tega gibanja ali ki gibanju podtikujejo celo razne nečedne in nizkotne namene.

Po našem mnenju nikakor ni upravičeno glede razrušitve zakona dopuščati kako izjemo pri posameznih verah, temveč bi morale veljati za vse vere enake norme, ker država kot taka v svojih zakonih ne sme poznati nobenih takih razlik in izjem. Vsled tega zastopamo tudi stališče, da je posledica državno priznane enakopravnosti vseh državljanov in najsi bodo te ali one vere, da veljajo v zakonskem pravu popolnoma enaka določila za vse, da je torej že v zakonu principijelno izrečeno, da je pri vseh verah sploh dopustna razporka (razrušitev zakona) ali pa pri nobeni. Isto načelno stališče zastopamo vsled tega tudi proti izjemi, katero priznava naše civilno pravo dosedaj še židovski veri s tem, da priznava veljavnim, ako da mož svoji ženi ločilno pismo. Tudi ta izjema bi morala izginiti iz našega civilnega prava, ker ni nobenega upravičenega ali vsaj pametnega razloga, da bi se raztegnila na vsa druga veroizpovedovanja, ravno zato se pa te izjeme tudi ne sme pripoznavati židovski veri. Le-te opazke so se nam zdele potrebne ravno pri tem pogovju, ker bode prej navedeno kaznjivo dejanje dvojnega zakona nedvomno največkrat zagrešeno ravno od strani katoličanov, ker poslednji glede razporeke ne uživajo enakih pravic s pripadniki drugih ver.

Kaznjiva dejanja zvite doseglo neveljavnega zakona se pa okriviti oni, ki kakoga drugega k sklepu zakona na ta način pripravi, da mu obudi kako veljavnosti zakona se tičečo zmoto ali ki tako zmoto izkoristi in potem še oni, ki ob sklepu zakona drugemu zamolči kak zakonski zadržek. Kazen za to hudeodelstvo je lahka ječa od 2 tednov do 3 let. Kaznjivost pa nastopa le tedaj, ako je bil zakon proglašen neveljavnim radi zmoto ali zakonitima razloga. Končno se pa sme storila preganjati le na podlagi pooblaštila oškodovanca zakona. Pravico do pooblaštila pa

ima oškodovanec tudi tedaj, če se ni dopolnil svojega 18. leta.

Kaznjivega dejanja nepostavne povelje se pa okriviti oni, ki sklene (svoje) zakon, ne da bi bil v to po svoji službi poklican in upravičen in pa oni veraki služabnik ali javni uradnik, kateremu je poverjeno sklepanje zakonov, ako sodeluje pri sklepanju neveljavnega zakona. Kazen za to kaznjivo dejanje je lahka ječa ali pa zapor od 3 dni do 6 mesecev ali pa denarna globa od 20 do 2000 K.

Kaznjivo dejanje prešestvojanja pa lahko zagreši oni oženjenec, ki krši zakonsko zvestobo, kakor tudi splošno vsaka oseba, ki prešestvuje z oženjeno osebo. Storilec se pa more preganjati le na zasebno obtožbo. Pravica do zasebne obtožbe pa pristojna oškodovancu, če tudi še ni dopolnil svojega 18. leta. Ta tožbena pravica pa je pridržana le oškodovancu in ne prehaja na druge osebe. Končno pa ima oškodovani zakonci celo pravico, da sme predlagati, da naj odpade proti njegovemu zakonskemu družetu izrečena kazn.

Poslednje določilo se mora nepogojno odobravati, ker je z njim uglajena pot, po kateri lahko zakonca prideta zopet do sporazumljenja.

Zanimivo je pa posebno določilo, da načrt v gotovih slučajih pri prešestvojanju odreka zakoncem tožbeno pravico. Načrt pa pozna dve izjemi, v katerih vzlic prešestvojanju oženjenec nimajo tožbene pravice nasproti prešestvovalcu. Prvi slučaj je oni, če je oženjenec pritrđil k prešestvojanju svojega zakonskega družeta. Ta izjema je gotovo vsega priznanja vredna, ker bi bilo odločno nemoralno in tudi krivično, ako bi se zakoncu, ki je izrečno odobral prešestvojanje, pozneje priznavalo tožbeno pravico. Drugo izjemo pa ustanavlja načrt za slučaj, če je oškodovani oženjenec pred prešestvovanjem pretrgal za stalno zakonsko zvezo (skupnost). Tudi tej izjemi je pritrđiti, ker je le pravično, ako se odreče tožbena pravica takemu oženjenecu, ki je za stalno pretrgal zakonsko skupnost, ker je le-ta oženjenec s tem svojim dejanjem vendar jasno pokazal, da takorekoč ne reflektuje več na obstoj zakona in na z obstojem zakona nerazdrnljivo spojeno dolžnost do zakonske zvestobe. Obe te dve izjemi sta tembolj pozdravljati, ker jih od sedaj veljavni kazenski zakon ni poznal in ker bodo s tema izjemama osobito izpodkopana tla maščevalnosti od strani dejanske, če tudi ne sodno ločenih zakoncev. Načrt nam kaže torej v teh dveh izjemah očividni napredek.

Načrt pa štiti tudi rodbinsko razmerje s tem, da označuje kot kaznjivo odeljavno varovanja. Tega kaznjivega dejanja se pa okriviti oni, kdor takega nedoletnika, ki še ni dopolnil svojega 21. leta ali kdor umobolnega odpelje upravičenemu skrbniku ali pred poslednjim skriva ali kdor takega nedoletnika ali umobolnega pregovori, da se odtegne temu skrbstvu ali kdor mu sploh nudi pomoč k temu. Kazen je lahka ječa ali zapor od 2 tednov do 2 let. Ako se je pa odpeljava vpriporila v svrhu ženitve z odpeljano osebo, potem se preganja storilec le na podlagi pooblaštila odeljavne osebe. Če je storilec ali pa njegov pooblastitelj odpeljano osebo poročil, je pa pogon sploh le tedaj dopusten, če je bil zakon proglašen neveljavnim. Po oškodovančevi smrti pa preide pravica do pooblaštila nasledniku v oskrbi.

Ako se je pa s tem odpeljana oseba izročila izvenzakonskemu spolnemu občevanju ali beračenju ali ako se jo je spravilo sploh v razmere, ki so zanj pogubonosne, potem je pa izreči mnogo ostrejšo kazn in sicer težko ječo od 1 do 5 let ali pa lahko ječo od 3 mesecev do 5 let.

Kot nadaljno kaznjivo dejanje pa navajamo načrt tudi kaznjivo dejanje kršenja dolžnosti do preživljanja in odgoje. Le-to kaznjivo dejanje je v tej obliki popolnoma novo in prepojeno z modernim duhom. Narekvalo je pa načrtu ta določila skrb za mladino in raz to stališče se mora tem njegovim določilom nepogojno pritrđiti.

Tega kaznjivega dejanja se pa okriviti oni, kdor grdo krši svojo dolžnost do preživljanja ali odgoje še ne 21letnega nedoletnika in kdor otroka izpoloži ali zapusti v namenu, da bi se otroka iznebil. V prvem slučaju pa se mora s takim dejanjem za nedoletnika ustanoviti še nevarnost, da se zanemari ali pa da se more za njegovo preživljanje ali odgojo vzeti vsled tega na pomoč javna sredstva.

Kot nadaljno kaznjivo dejanje pa pozna načrt kršenje dolžnosti nasproti nosni ženski. To določilo je pač popolnoma novo in se je mora raz stališče ljubezni do bližnjega brez ugovora odobravati. Vsaj smo do sedaj ravno v tem oziru pogrešali vsako zakonito pomoč in je bila uboga zapeljana ženska, katero je pustil zapeljivco na cedilu, izpostavljen na bedi in obupu. Načrt pa hoče taki brezsrčnosti napraviti konec s tem, da nalaga zapeljivcu dolžnost, da se mora brigati za svojo zapeljano ženo in za njo skrbeti v onih težkih

urah, katere mora prebiti ob času poroda in porodno postelje. To pa hoče načrt doseči s tem, da označuje kot kaznjivo dejanje, ako kdo po njem zapeljano žensko, ki radi nosečnosti ali porodne postelje ne more zase skrbeti, izpostavlja bedi in revščini. Takega storilca se kaznuje z lahko ječo ali zaporom od 3 dni do 6 mesecev.

Kot zadnje kaznjivo dejanje v tem poglavju pa pozna načrt še izkrivljanje osebnega stanja. Le-to kaznjivo dejanje pa smatra načrt tedaj za podano, če je kdo učinil izkrivljanje osebnega stanja kake druge osebe, posebno s tem, da je podvrgel ali podtaknil otroka. Poslednje kaznjive dejanje se pa kaznuje z lahko ječo ali zaporom od 2 tednov do 2 let.

Glas iz Škofje Loke.

Ne moremo drugače, da ne bi obsojali krivično početje naših političnih nasprotnikov, klerikalcev! S studom in gnevom v sreč se mora vsak poštemnomisleči človek obrniti od ljudi, kojih nečedna svojstva so objestnost, brezsrčnost in brezobzirnost, kakoršna imajo naši klerikalni mogotci. Kajti odkar so ti takozvani pobožni in verni može klerikalne stranke vsled zaslepljenosti naših lahkovernih volilcev prišli na krmilo v naš dež, upravi, so že marsikateremu naprednjaku dali občutiti svojo moč. Klerikalci pozna pred vsem drugim le svoj lastni jaz in ni prav nič izbirčen v sredstvih, kadar hoče lopniti po svojem bližnjem in najsi mu je ta še najbližji po rodu ali krvi. O tem se lahko dannadan prepričamo, ako hočemo le prebrati njihove umazane časnikarske cunje. Cele folijante bi lahko popisali o durbnih in ostudnih gonjah klerikalcev zoper nas preklicane naprednjake. Ni nam treba segati predaleč v minulost, dovolj nam je, ako se le nekoliko ozremo na volilne boje, ki smo jih doživeli v zadnjih letih v naši slovenski domovini. Na vseh koncih in krajih imamo dokazov, da klerikalcem ni sveto in negotakljivo niti rodbinsko življenje, dokazov, kako razdirajo zakonsko srečo, hujskajo sina in hčer zoper očeta, sestro zoper brata in obratno, netijo prepire med prijatelji in sosedmi, a samo zato, da zagospodarijo na tej zemlji, ki jim je šele pravi eldorado, dočim se za oni svet brigajo le toliko, kolikor jim je potrebno, da z vsa rafiniranostjo vlovijo v svoje mreže razne nevedne in zaslepljene kaline. Pa kakršni so klerikalci drugod in v drugih deželah, taki in nič boljši so pri nas, navodila za svoje plodonosno delovanje zajemajo iz enega in istega korita. Kakor moramo z ogorčenjem zavračati klerikalno brezstidno ravnanje, tako moramo žal tudi na naši strani grajati ono kratkovidnost, ki nam v politiki več škoduje kakor koristi. Mi naprednjaki že kot omikanci smatramo izpod svoje časti, slediti stopinjam naših nasprotnikov. Ne, našim somišljenikom ne moremo že iz človeških ozirov priporočati, da bi se podali na isto polje, na kojem se nahajajo klerikalci, ko uničujejo nas naprednjake. Kar pa moramo grajati, je to, da se nekateri naših može s posebno lahkoto vdajajo sirenskimi glasovom onih, ki so jih še pred doglednim časom javno in zasebno sramotili in grdili in bi jim še danes škodovali, kjerkoli bi se jim ponudila ugodna prilika za to. Ohranitev svojega poštenja in značajnosti, ponosa in močatosti bi našim naprednjakom priporočali tudi če bi morali še nadalje krvaveti v borbi z brezdomovinskim klerikalizmom. Klerikalne vloge loškega oberpoliceja nam pač ni treba igrati. Ze naš preprosti in neuki kmetič je začel pisano gedati to mogočno klerikalno gospodo, ki mu je doslej pač veliko obetala, dala pa nič, opazuje jo in motri s prirojenim mu kritičnim očesom ter obsoja njihovo brezvestno ravnanje, pa bi naš meščan, obrtnik in uradnik ne bil oprezen, ko ga hoče ukantiti zviti klerikalni lisjak? — Za danes naj zadošča to, kar smo tu napisali. Vemo, da je tudi pri nas, kakor drugod mnogo zanemarjanja narodnih dolžnosti in da bi bil že čas iztebiti in očistiti, kar je gnilega. Klerikalci pa so itak že lahko sititi raznih — uskokov!

Otvoritev „Sokolskega Doma“ v Zagorju ob Savi.

Dne 17. julija 1910 bode otvoritev »Sokolskega doma« v Zagorju ob Savi. — Po trudopornem delu dvajsetih let si je »Sokole« zgradil svoj lastni »Dome«, ki mu bode prave ognjišče ter stavba v ponos Zagorju. Boj, katerega bide tu »Sokole«, je jako ljut; sovražnikov ima nebroj, no, že od svojega obstanka in do danes so se »mekatniki« zarotili, da se mora »Sokole« uničiti. Res, da je bilo že dovolj krtev, a kljub temu ne omajamo, ampak s razdobljem ar-

om in prava slovenskega svetovladja, hranimo zagorsko dolino proti germanizaciji, za katero je že nečisto ti- sočaske izdala »Südmarka« in »Schul- verein«. A, »Sokole«, kot čuvaj narod- ne svetinje, je vedno odbijal naval ponemčevanja.

Vrhunec je dosegla jeza pri na- ših svrha, ko so videli lanko le- to, da pričujemo graditi svoj lastni »Dom«, in pričeli so takoj na vse možne načine denuncirati zavedne »Sokole« pri vodstvu rudnika, podti- kali so celo podla sumičenja... A. vsa njihova v jezi storjena dejanja niso dosegla nič. — Kajti danes sto- ji veličastno v sredini Zagorja stav- ba »Sokol. dom«; o katerem lahko re- čemo: to so naši žulji, kajti vsak za- veden »Sokol« je mesečno prispeval za »Dom«. In ni bilo še dovolj, da je zoper nas delala poturica, ampak ce- lo še lastni bratje, ki so drugače v javnosti jako veliki rodoljubi, so jim pomagali pri tem grdem dejanju in šli celo jim na roke, da bi prej izgi- nil zadnji »Sokol« iz Zagorja, a mi jim danes le rečemo: »Oče odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo!«

Zato pa apeliramo na vsa slo- venska bratska »Sokolska« društva: pohitite v obilnem številu dne 17. ju- lija v Zagorje in pokažite da nismo samo mi tu, ampak, da stoje še na stotine čilih bratov »Sokolov«, ki ne puste, da bi nam našo lepo slovensko zemljo požiral oholi German in s tem bodete tudi pokazali našim sovražni- kom, da hočete z nami složno odbija- ti napade naših sovražnikov in ob- enem, bodete odprli oči našim last- nim bratom, kaj da je izvršila »So- kolska misel«, ki naj triumfira po prijazni zagorski dolini dne 17. ju- lija.

Tudi vsa slovenska društva opo- zarjamo, naj se ozirajo, da ne bodo 17. julija prirejali nobenih slavnosti. — Natančni program bomo v krat- kem objavili. Na zdar!

Parlament.

Proračunski odsek.

Proračunski odsek je v včerajš- nji svoji seji nadaljeval razpravo o postavkah notranjega ministristva. Poslanec Žitnik je govoril o izse- ljenicah, zahteval je zakona v njih varstvo in je nastopil proti ljudske- mu štetju po občevalnemu jeziku. Zahteval je tudi potrjenje pravil ob- šinske posojilnice na Kranjskem. — Minister Haerdtl se peča z vpra- šanjem reforme uprave in omenja sestavo cesarske komisije, ki se bo pečala s to stvarjo. Minister govori o raznih reformah: ki se lahko izvr- še tudi brez komisije. Na to govori o izseljevalnem vprašanju in pravi, da se bo to vprašanje dalo le tedaj zadovoljivo rešiti, ko bo rešeno vpra- šanje plavbene politike. Minister bo sestavil komisijo, ki bo študirala to vprašanje. Slednjič omenja minister, da se je postavka za sanitetne izdatke od lani zvišala za 200.000 K, izjavil je, da bo skušal to postavko še zvi- šati. — Poslanec Okunivski se pritožuje nad velikorusko propagan- do v vzhodni Galiciji. Vlada ima glede Rusinov mnogo na vesti. Vzela jim je cirilico in dela monsterverce. — Potem se pa zveže z rusofili in denuncira Rusine pred cesarjem. — Poslanec d' Elvert pravi, naj se kakor dosedaj — pri ljudskem štetju določi na podlagi občevalnega jezika narodnost. Obrača se proti češki narodni agitaciji na Morav- skem. — Poslanec Choc pravi, da je notranje ministristvo policijsko ministristvo. Haerdtljev režim je proti- slovenski. Govornik se peča z zati- tanjem ruskih društev in obžaluje, da je ravno češki minister Žáček pre- povedal v zbornici ruski jezik. — Poslanec dr. Kramář se ponovno peča z razmerami v vzhodni Galiciji in Bukovini. Protestira proti sum- njenju, da so vsi, ki žele enotni veli- koruski pismeni jezik, že zato velizda- palci. Nevarno bi bilo za Avstrijo ustvariti si policijskim potom še eno novo iredento. — Poslanec Vasilj- ko reagira na Kramářeve besede. Pravi, da je dr. Kramář zato rusofil, ker ima na Krimu posestva. — Seja se nato prekine. — Ko se otvori, go- vori poslanec Šramek, ki v imenu čeških klerikalcev obsoja Kramáře- vo rusofilsko politiko. Dr. Kramář nima pravice govoriti v imenu celega češkega naroda. Govori o sokolski slavnosti v Celju in protestira proti temu, da bi vlada prepovedala to slavnost; nasprotno mora poskrbeti za osebno varnost udeležencev ter za mir in red. — Poslanec Waldner brani koroškega deželnega predsed- nika in smohorskega okrajnega gla- varja proti napodom poslanca Wal- cherja.

Prihodnja seja v torek dopoldne. Finačni odsek.

V seji finačnega odseka je včeraj poslanec dr. Urban obrazložil svo- je misli o finančni reformi. Nujno potrebna je splošna finačna reforma, ki bi izvršila obsežen finačni načrt in pravično razdelitev davkov. Kjer

se tiče davkov, misli, da bi bilo za- bro poleg osebne dednine posta- viti tudi prometni davki. Zave- na se tudi za programi zemljinih davkov. Izjavlja, da je davčno vpra- šanje politično vprašanje, zato se mora rešiti s sodelovanjem vseh političnih strank. — Poslanec Ploj govori o vinskem davku.

Prihodnja seja bo v torek.

Tiskovni odsek.

Tiskovni odsek bo pred definitiv- no odločitvijo glede tiskovnega za- kona sklical anketo, h kateri bodo povabljeni seveda predvsem časni- karski krogi. Referent dr. Skedl pravi, da kaže novi zakon v primeri s starim mnogo napredka.

Ustavni odsek.

V ustavnem odseku je sprožil po- slanec Pernerstorfer reformo društvenega zakona. Posebno se mo- rajo izpremeniti določbe glede član- stva v političnih društvih z ozirom na ženske in na starost. — Sekijski šef Fries je pritrdil, da društveni zakon sloni na zastareli podlagi.

Česko-nemške konference.

Ker je češki agrarni izvrševalni odbor spet odložil sklepanje o ude- ležbi na česko-nemških konferencah, se bodo te konference vršile par dni pozneje. V konferencah se bodo po- svetovali o taktiki in o meritu. Pri- čakovati je, da pridejo Čehi na kon- ference z gotovim načrtom. Konfe- rence bodo neobvezne. Češki kleri- kalcii so sklenili udeležiti se konfe- renc. Češki poslanci so si vsi edini v tem, da je kompetentni forum za reši- tev česko - nemškega jezikovnega vprašanja češki deželni zbor.

Dnevne vesti.

+ Enodnevno zasedanje dežel- nega zbora? Klerikalcii nameravajo dati sklicati za prvo polovico mese- ca junija za en dan deželni zbor kranjski, da se tam vrši vprašanje regulacije Kamniške Bistrice, naj- bolj pa, da se sklene nakup vodnih moči Spodnje Završnice. Toli obože- vani Pavšlarjev projekt je prišel v nemilost. Pri odkupu vodnih sil Završnice je z ozirom na predelova- nje raznih občin in trditi toliko za- motanih vprašanj, da dvomimo, da bi se dalo v enem dnevu priti na jasno glede principov nakupa.

+ Trgovska in obrtniška zborni- ca za Kranjsko ima v torek, dne 24. maja t. l. ob 5. uri popoldne v dvor- ni mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika za- dnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Zbornični račun za l. 1909. 5. Volitev dveh čla- nov in dveh namestnikov v kurato- rij zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem. 6. Volitev za imenovanje enega člana in enega namestnika v carinskem svetu. 7. a) Prošnja za iz- redno podporo obrtnim nadaljeval- nim šolam v Ljubljani. b) Prošnja za zvišanje podpore raznim obrtnim nadaljevalnim šolam na Kranjskem. 8. Tajna seja.

+ Slovenski napis na slovenskih tleh je izzivanje. V vasi Zagordec v Poljanski dolini je na novozgrajeni soli vzdana mramornata plošča z napisom: »Narodna šola«. To plošča je dala vzditi družba sv. Cirila in Metoda kot spominsko ploščo, ker je darovala za sezidanje te šole na ko- čevski meji 4000 kron. Sedaj pa je, kakor se nam poroča, okrajno gla- varstvo črnomajsko ukazalo to plo- ščo odstraniti in le dovolilo, da se vzida nad vežnimi vratmi ali v hod- niku, češ, da je ta plošča na vsakem vidnem mestu — javno izzivanje. Torej slovenski napis na slovenskih tleh je izzivanje! Dobro, da vemo, a baron Schwarz naj bo prepričan, da kaj takega ne bomo mirno gledali.

+ Italijanska pravna fakulteta. Vprašanje o sedežu italijanske prav- ne fakultete je takorekoč že odloče- no. Večina parlamenta je namreč edina v tem, da sedež fakultete ne sme biti v Trstu in bo torej fakul- teta ustanovljena ali na Dunaju ali pa na južnem Tirolskem, v Tri- dentu ali v Roveretu. Za nas Sloven- ce je to vsekako velikega pomena, za Italijane pa je to veliko razočara- nje. S tem se hudo mašuje nad nji- mi njihova skrajna nestrpnost. Ko bi se bili s Slovenci sporazumeli, bi bili lahko dobili fakulteto v Trstu in krivi so torej sami, da se jim je njih upanje izjalovilo. Drugo vprašanje je seveda, če bo vlada sploh prišla v položaj ustanoviti italijansko pravno fakulteto. Slovenski poslanci so namreč določili junktim med itali- jansko in med slovensko pravno fa- kulteto in ni še dolgo tega, ko je dr. Šusteršič prisegel, da italijanske fa- kultete ne bo, če se ob enem ne za- gotovi slovenska. Vlada doslej, kol-ikor je nam znano, še z mazinem ni ganila, da bi ustregla slovenski za- htevi in je valed tega nasmagiben pa- lamentaren boj, ki se začne še v naj- krajšem času.

+ »Postojna jama«. Pod tem na- slovom je izšla klerikalna »Stra- ža« taliba gnilobe in svoje notranje- sti na slovensko učiteljstvo, da se mora gubiti celo najzapronejšemu Slovincu. Slovensko učiteljstvo, ki je po svoji ogromni množini na- prednega mišljenja, imenuje katori- ška »Straža« tako-le: »Korumpirana masa egoističnega liberalnega uč- teljstva; liberalna zalega; njegovo žitje in bitje je obrnjeno samo na šep; liberalno propalo učiteljstvo; podleži; liberalna banda; diabolčno, sebično in demoralizirano učitel- stvo; samopašno in samogaltno li- beralno učiteljstvo, mlečnozobi libe- ralni učiteljski pobje, ki se družijo s ki- lavimi frakarji; liberalna tolpa; pro- dane duše; politični bebeci; liberalna banda; zalega, ki jo gonijo najnižje želodčne sile.« To so cvetke, s kateri- mi je obsulo katiško glasilo sloven- ske katiške stranke slovensko uč- teljstvo. Skandal za katiško stran- ko, ki se bori na tak način za svoje ideje. Pa to še ni vsa nesramnost, ki je je zmoežen klerikalec. V isti števil- ki »Straže« in celo na isti strani va- bijo klerikalcii za najvabljevejšimi si- renskimi glasovi isto korumpirano maso, podleže, bando, prodane duše, bebeci itd. v svoje vrste! To je vendar višek impertinence, kar si upa uga- njati klerikalno časopisje s sloven- skim učiteljstvom! Kakšna bodoče- nost čaka učiteljstva pod klerikalnim jerobstvom, pričajo sledeče besede, ki jih je zapisala »Straža« dne 20. maja 1910. »Straža« piše: »Libe- ralno propalo učiteljstvo zahteva uredi- tev učiteljskih plač. Ako se ta uredi- tev izvrši, kakor zahtevajo gotovi podleži, potem bi stalo deželo 3 mil. kron. Pomislite, ljudje božji, to brez- primerno predrznost!« — Da, da, kle- rikalizem še ni nikdar imel za uč- teljstvo kruha, vedna pa dovolj krepkih batin. Zato je res nezasi- slana predrznost, kakor pravi »Straža«, če učiteljstvo pri klerikalcih išče po- moči. Za »ubogljivost« učiteljstvo so dovolj dobre drobtine, ki padajo z bogato obložene fajnoštrove mize, »neubogljivost« učiteljstvo naj pa la- kote pogine!

+ Nadzornik Stiasny. Ko je bil nadzornik Stiasny še nadučitelj, ga je nekoč nadzoroval nadzornik Ma- jer, ki je eden najboljših metodikov, kar jih imamo Slovenci. In ta gospod je ubogega Stiasnega neusmiljeno »zdelal« pri inspekcijski konferenci. Seveda se mu takrat še sanjalo ni, da postane pol leta pozneje njegov kole- ga. Takega strokovnjaka klerikal- cem prav iz srea privoščimo.

+ Regulacija Nikave v Idriji zo- pet počiva. Pred tremi meseci se je razglasilo, da je deželni odbor izvr- šil načrte za regulacijo in jih pred- ložil vladi v pregled. Sedaj pa se zo- pet nič več ne čuje o regulaciji Ni- kave. Pa vendar ne more biti, da bi deželna vlada zavlačevala to za Idri- jo tako nujno potrebno asanačno de- lo! Ali se morda deželni odbor nič kaj ne ogreva za to podjetje, ker je v korist idrijskemu mestu, kakor tu- di noče rešiti zadeve glede splošnega regulacijskega načrta za idrijsko mesto. Idrija bo plačala letos nad 60.000 K deželne doklade! Sme torej pričakovati, da se nekaj stori za njo!

+ Postojnska jama in reklama zanje. Na lovski razstavi na Dunaju je zastopana — kakor čujemo — tu- di Postojnska jama. Sicer ne vemo, kake lovske predmete bo razstavila, a veseli nas, da se dela za našo di- čno jama reklama v tako velikem ob- segu, posebno ker se namerava iz- dati letake s slikami in kratkim po- pisom jame v več evropskih jezikih, a v nemškem v 100.000 izvodih. Ta- ko reklamo moramo pač odobravati. A nekaj drugega je, češar ne odobra- vamo in ne moremo odobravati. Cela zadnja stran nemškega dosedaj v 20.000 izvodih dotiskanega letaka ob- sega edinolet reklamo za hotel pri »Kroni«. S to anonco je namen ce- lega letaka popolnoma uničen. Posta- vimo se na stališče potujočega občin- stva. Na prvih treh straneh vabljeni popis jame, opremljen z krasnimi si- likami, katere vsakega količkar nara- vno občudujočega človeka nekako pri- morajo, da si ta umotvor narave ogleda. Zadnja stran — anonca edi- nega hotela. No, to mesto Postojna mora biti res pravo gnezdo, ko pre- more en sam hotel. In prvi utis je po- polnoma uničen, letak izgubi popol- noma svoj namen. Mi smo mnenja in zastopamo stališče, da je oskrbnitvo postojnske jame v prvi vrsti poklica- no skrbeti za tujski promet, ker s tem ne dela le reklamo za jama, za naše mesto, podpira tudi nas davko- plačevalce. Da pa ni naše mesto v gmočnem oziru posebno krepko, je menda slavnemu oskrbnitvu znano. Istotako je menda sl. jamski upravi znano, da se nahajajo razun priporo- čenega hotela v Postojni še trije dru- gi — menda nič manj priporočljivi — hoteli. Naše mnenje in menda mnenje vsega mesta je, da se v let- kih namenjenih reklamah naše jame spoji tudi reklama za naše mesto, ker le s tem se doseže popoln uspeh, ako se nudi potujočemu občinstvu ne le poa za dežo, ako se mu tudi po-

la trdnost. In v to je vključeno v prvi vrsti upravljalstvo Postojnske jame.

+ Krivi prerok. Notranjaki »Čukci« so privedli binokostni pone- deljek romanje na Krišno Goro. Vo- dil jih je novi prerok iz Ljubljane. Mašo je opravil pater Bonaventura, pridigo je imel »Slovenec« ured- nik Tersegav. V svoji pridigi se je Tersegav postavil na stališče, ki je v velikanskem nasprotju s katiško cerkvijo. Kakor poroča »Slovenec«, je rekel novi prerok sledeče: »Posta- ti moramo zopet tenkočutni, kar se tiče katičanstva, intolerantni tudi zoper najmanjšo sapico nasprotnih misli.« Ta Tersegavov nauk je po- polnoma poganek. Katiška cerkev ni bila nikdar intolerantna. Kdor to trdi, obrekuje katiško cerkev. To velja seveda samo tedaj, ako smemo verjeti, kar piše glasilo katiških salezijancev. To glasilo navaja na strani 121. med drugimi dobrimi lastnostmi katiške cerkve tudi to, da je ona, to je katiška cerkev, v političnem oziru kakor v socialnem zagovarjala svobodo vesti in koreni- to razločevala oblast posvetno in versko. Imamo torej dve popolnoma nasprotujoči si trditvi. Prerok Ter- segav uči, da zahteva katiška cer- kev skrajno intolerantnost, glasilo salezijancev pa trdi, da ravno ta ka- tiška cerkev vedno zagovarja svo- bodo vesti. Komu naj verujemo? Ko- mu naj sledimo? Menimo, da sloven- ski narod ne bo sledil niti Tersegla- vovim naukom, niti ne bo sedel na lim trditvam pobožnega salezijanca, kajti intolerantnost je znak omeje- nosti, svoboda vesti v katiški cerk- vi je pa prazna — bajka. Kakor se vidi, so se učeni katiški bogoslov- ci s svojo učenostjo čisto stekli. Eden pravi, da je katiška cerkev bela, drugi trdi, da je črna.

+ Obsojen župnik. V Šmarjah na Vipavskem pase ovčice župnik, ki menda misli, da je še vedno kopro- l, ki sme ljudi v cerkvi oštevati in jih imenoma sramotiti ter poditi izpred altarja s prav soldaškim »marš ven«. Neki mladenič, katerega je župnik imenoma pozval, naj gre »marš ven« iz cerkve, ga je naučil, da tako ni prav. Sodnik v Ajdovščini je bil tudi teh misli in je župnika obsodil na 150 svetlih kron in na vse stroš- ke. Farani upajo, da ustavi ta nauk župnikovo rentančenje.

+ Penzijsko zavarovanje trgov- skih sotrudnikov in blagajničark. Upravno sodišče je včeraj izdalo ve- levažno razsodbo. Odločilo je nam- reč, da trgovski sotrudniki in trgo- vske blagajničarke niso podvržene pe- nzijskemu zavarovanju. Svojo razsod- bo je upravno sodišče utemeljilo s tem, da so podvrženi penzijskemu za- varovanju samo osebe, ki imajo v svoji službi uradniški značaj ali opravljajo izključno ali večinoma duševne posle. V to kategorijo pa upravno sodišče ne šteje trgovskih sotrudnikov in blagajničark. O tr- govskih sotrudnikih pravi, da je bi- stveni del njih opravil postrežba od- jemalcev. Pri tem poslu igrajo sicer poznanje blaga, spretnost in jezikov- ne zmožnosti veliko vlogo, služijo pa vendar le v to, da podpirajo fizično delo dotičnih oseb in jih ni smatrati za duševno delo. O blagajničarkah pravi razsodba, da so samo zbiralke denarja in opravljajo en del poslov trgovskih sotrudnikov, njih delo pa je tako, da se s tipičnimi posli bla- gajnikov ne more primerjati. Ras- sodbe upravnega sodišča bodo trgo- vci ravno tako veseli, kakor trgovski sotrudniki in blagajničarke, saj je to penzijsko zavarovanje samo breme in jasen dokaz, da je avstrijska biro- kracija za socialne reforme popol- noma nezmogljiva. Za penzijske zavode je pa ta razsodba hud udarec, kajti izgubili bodo 20 odstotkov svojih za- varovancev. Premije, ki so bile vpla- čane za trgovske sotrudnike in bla- gajničarke, se bodo vrnille le tistim, ki so se pritožili proti zavarovanju, drugim ne.

+ Usmiljenke - nemškutarice. Iz Mokronoga se nam piše: Pri nas sta »za revne otroke v Sarajevu« be- račili dve usmiljeni sestri. Ker pri- nas na Slovenskem ni prav nič rev- nih otrok in ker nam je seveda na tem, da bodo v Sarajevu revne otroke vzgajali na naše stroške za hude klerikalce, se usmiljenima sestrama beranec na Kranjskem gotovo do- bro izplača. Usmiljenki sta pri be- račanju govorili slovenski, a to je imelo samo namen prikupiti se lju- dem. Med seboj pa sta jo vrli ženei tolkli samo po nemški. To je zanimi- vo ker kaže, kakšen duh vlada pri usmiljenkah v Sarajevu!

+ Spremembe v sodni službi. Sodnik dr. Arnold Mally je pre- stavljen iz Slov. Bistrice v Ptuj, so- dnik dr. F. Rakovec iz Maribora v Slov. Bistrico.

+ Drabi sv. Cirila in Metoda je poslal g. veletržec Perdan vrsto 1500 kron. Ta prispevek je za na- plačilo k dogovorjenim letnim 6000 kronam od društvenih udeležev, kar nam je dala, da se vedno bolj upo-

rabljajo te ufigalice. Začetkom ju- lija bodo pokazal račun, veselo sve- dočilo množicah se zavednih rodolju- bov in prijateljev naše družbe, ki uporabljajo to narodno blago, iz- datno podpirajo in pospešujejo slo- vensko obrambno in prosvetno delo. Vsaka zavedna slovenska hiša naj rabi užigalice družbe sv. Cirila in Metoda!

+ Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval g. Jos. Bole, veletržec v Reki, 400 K povodom smrti naj- mlajšega mu sina. — Gosp. Ivanka Majaronova v Borovnici je na- brala ob godovanju g. Ivana Tur- šiča na Dračji 6 K 20 vin. — Hvala iskrena rodoljubnim daro- valcem!

+ Žensko telovadno društvo v Ljubljani. Opozarjamo vse, ki imajo smisel in čut za sokolsko idejo, na slavnosti desetletnice tega prekorist- nega in zaslužnega društva. Slav- nost se začne jutri, v nedeljo 22. ma- ja ob 6. uri. Vršila se bo v telovadni- ci »Narodnega doma.« Telovadbi, ki bo nekaj posebnega, bo sledil zabav- ni večer, pri katerem bo sodelovala »Slovenska Filharmonija«.

+ Župa Ljubljana I. priredi ju- tri, v nedeljo, dne 22. t. m., svoj prvi večji pešizlet v Dolso. Ljubljanski Sokol I. in Sokol II. se zbira za šentvidskim ob l. uri na Ledini, od koder potem odkorakajo skozi Moste- št. Jakob v Dolso, kjer se združijo z ostalimi župnimi Sokoli. Po po- zdravu in majhnemu odmoru se vrši- jo proste vaje na travniku pred gos- tilino g. Iv. Medveda. Prosimo, da se udeleži izleta vsakdo, kdor le mo- re, ne samo bratje Sokoli, temveč vsakdo, ki je prijatelj Sokolov. Taki izleti nimajo namreč namena, da se izletniki samo vedrijo, temveč z iz- leti Sokoli izvršujejo tudi velik del svoje naloge. Kajti velikega pomena za uspešno delo je, da se Sokoli med seboj spoznajo — kar morejo doseči v precejšnji meri z izleti — in da za- nesejo sokolsko misel tudi izven svojega kroga, da navdušujejo za njo tudi vse one, ki niso imeli prilike se z njo natančneje spoznati. Radi tega pohitimo vsi v Dolso, da ne samo tam, temveč da pokažemo tudi v krajih, skozi katere gremo, kako mo- gočno se razvija Sokol, da vedno le- raste in da se nam ni bati niti naj- hujšega sovražnika, ako še dalje gradimo narodu slovenskemu tako kremenit temelj.

+ Šentjakobsko - trnovska Ci- ril - Metodove moške podružnice redni občni zbor se vrši jutri v nede- ljo, dne 22. t. m. ob polu 10. uri do- polne v salonu pri Česnovarju na Dolenjski cesti, na kar se cenj. člani se enkrat opozarjajo s prošnjo, da se polnoštevilno udeleže tega obče- ga zbora.

+ Za poplavljenice v Srbiji je daoval g. dr. Miljutin Zarnik, magi- stratni svetnik v Ljubljani, 10 K. Vivant sequentes!

+ Razmere v hotelu »Union« so postale v zadnjem času take, da si pošten in dostojen človek kmalu ne bo upal v ta hotel. Ni skoraj dneva, da bi se v tem hotelu ne pripetil kak pretep. Značilno pa je, da se ne tepo, kakor bi se lahko domnevalo, gostje med sabo, marveč da povzročajo iz- grede in pretepe ponajveč hotelski uslužbenici sami. V četrtek zvečer je ta sodrga, saj drugače ni mogoče imenovati teh ljudi, zavratno napad- la časnika g. Pira ter ga težko telesno poškodovale in sicer zgolj iz maščevanja za njegova poročila o raznih dogodkih v »Unionu«. Ta lo- povski napad obsojamo z vso odlo- čnostjo ter zahtevamo, da stori oblast vse, da izsledi tolovajske napadalce in jim preskrbi za sluzeno kazen.

+ »Bogoljubno« delo je najbrž napravil neki fanatik na Rožniku. Prvo nedeljo v maju je mrgolelo na hribčku Marijinih častilev, a isti dan je bil v gostilni ukraden nabi- ralnik C. M. D. Razbit in oropan na- biralnik je našel mežnar v cerkvi. Najbrž ga je kak klerikalni fanatik izpraznil v cerkveno pušico, saj od- puščenje greha mu je zagotovljeno.

+ Zdravniški izlet v Zagreb mo- ral se je za letos odložiti. Dne 29. t. m. vrši se na Dunaju v zadevi so- cialnega zavarovanja in v navzoč- nosti državnih poslancev skupno zborovanje avstrijskih zdravniških zbornic in pa državne zveze zdravni- ških organizacij. Pri tem zborova- nju bo zastopano tudi »Društvo zdravnikov na Kranjskem«, radi če- sar je moral odpasti za 26. in 27. t. m. določeni izlet v Zagreb. Tudi se je še-le sedaj avtentično doznalo, da se bo meseca julija vendar le vršil zdravniški kongres v Sofiji. Mnogi zdravniki so izjavili, da bi se nikakor ne mogli udeležiti izleta v Zagreb in pa kongres v Sofiji, radi češar se je prvi preložil za poznejši čas.

+ Velika pomladanska veselica, katero priredi pevsko društvo »Sla- vee« v nedeljo dne 5. junija na ob- seznem vrtu bivšega vojaškega okr- bovališča, trajala bo od 4. ure po- polne do polnoči in se vrši ob vsa- kom tromeu ter bo za vsakej sla-

Sega vremena veliko akkordsko polje
vita na raspolago, v katerem je
prostora tudi za več kot 2000 ljudi.
Polje »Slavčevog« pevskega zbora
sodeluje polna »Slovenska filharmonija«, a skrbno je tudi za vsako-
vrstna druga razvedrila. Postavljeni
bodo šotori za vinarne, pivarne, jest-
vine, slaščičarne itd., v katerih se
bode točilo izborno vino in pivo ter
vsakovrstna jedila po prav nizki, to
je, običajni gostilniški ceni, torej
brez odiranja. V »praterju«, poleg
vrta, bodo postavljene gugalnice,
vrtljaki, orjaško dvigalno kolo in
druga najnovejša zabavališča. Vese-
lica je spojena s plesom na prostem,
a zvečer se bode zažigal sijajen
umetalen ogenj.

— Gremij trgovcev ima dne 29.
t. m. ob 9. dopoldne v mali dvorani
»Mestnega doma« svoj redni letni
občni zbor.

— Cerele franco - illyrien prire-
di jutri, v nedeljo, izlet v Grosuplje.
Odhod z južnega kolodvora ob 1. uri
32 min. popoldne.

— Slov. trgovsko društvo »Mer-
kur« opozarja še enkrat vse svoje
člane na sestanek, ki bo v soboto 21.
t. m. ob 9. uri zvečer v društvenih
prostorih radi enotnega zapiranja tr-
govin.

— Kmetijski tečaj za učitelje.
Deželni odbor priredi na deželni kme-
tijski šoli na Grmu v času od 18. ju-
lija pa do 8. avgusta t. l. kmetijski
tečaj za učitelje. Udeleženci bodo do-
bivali v zavodu brezplačno opoldan-
sko hrano. Za druge stroške pa dobi
vsak udeleženec podpore 80 K. Več
kot 20. udeležencev deželni odbor ne
more pripustiti k tečaju. Prošnje za
vstop v tečaj je vložiti pri de-
želnem odboru do 10. junija.

— Kdor želi kupiti v obmejnih
krajih veleposessva, gostilne, pri-
pravne hiše za vinko, lesno ali dru-
go trgovino, za obrt, obrestonosne
hiše in vile, naj se obrne po informa-
cije na naslov: Ante Beg, potovalni
učitelj, Ljubljana. Za odgovor je pri-
ložiti znakom.

— Nečista konkurenca. Kakor
znano, je »Družba sv. Cirila in Me-
toda« sklenila s »Kolinsko tovarno«
pogodbo, po kateri ima ta tovarna
edino pravico izdelovati in prodajati
kavno primes v korist »Družbi«.
Nemški Franc, ki je svoj čas s svojo
cikorijsko neomejeno vladal v naših
krajih, vidi, da se mu majo tla pod
nogami. Skušal se držati na površju
z zvijačo. Francovski agentje obisku-
jejo naše trgovce in jim pripoveduje-
jo, da se prodaja Francova cikorijska
v korist »Družbi«, kar je seveda
laž, ker »Družba« s Francem nima
nobene pogodbe, in od njega ni spre-
jela niti vin, in bi tudi ničesar ne
sprejela, ko bi ji kaj ponujal. To, kar
delajo Francovski agentje, je očividno
varanje trgovcev in občinstva in je
vse obsodbe vredno; pričakujemo, da
bodo ti agentje povsod dobili zaslu-
žen odgovor. Povdarjamo, da je
»Ciril - Metodova družba« sklenila
pogodbo le s »Kolinsko tovarno«, ki
je izključno slovensko podjetje in
pozivljamo slovensko občinstvo, da
dosledno povsod zahteva izključno le
Kolinsko kavno primes v korist
»Družbi sv. Cirila in Metoda«.

— C. kr. glavarstvo v Ljubljani
razglašča: Ker je zakonom glede
pasjega kontumaca določen rok že
potekel ter se med tem ni dogodil no-
beden nov slučaj stekline, razveljav-
lja se z današnjim dnem dne 17. de-
cembra pr. l. št. 34031/09 in 9. janu-
arja t. l. št. 103 odlojeni pasji kontu-
mac za občine: Vič, Ježica, Dobru-
nje, Rudnik, Dobrova in Brezovica.
Opozarjajo se pa lastniki psov na do-
lobo, da morajo v občinah, kjer so
tunradno vpeljane pasje znamke, psi
poslednje tudi po razveljavitvi
kontumaca nositi.

Umrla je večer ob 3. uri popol-
dne dobro znana gostilničarka pri
»Lozarju« - »Speckhügel« gospa Ma-
rija Novak v Stepanji vasi, mati na-
rodne obitelji. Pogreb bode v nede-
ljo ob polu 4. uri popoldne. Bila je
vzor prave slovenske gospodinje. Bo-
di ji zemljica lahka.

Izredna vročina. Na Dolenjskem
je postalo zadnje dni jako vroče. Za
sedanji čas je ta vročina izredna in
naravno je, da ljudje ugičajo, kaj da
je vzrok. Eni, ki imajo bolj prazne
glave, so mnenja, da je komet vzrok,
drugi prorokujejo nevihte in celo
potrese, hudomušneži pa pravijo, da
bo v kratkem imel dr. Lampe shod
v St. Rupertu.

Za rešitev življenja. Kovaškemu
pomočniku Ivanu Pokornu v Skofji
Loki je priznala deželna vlada 52 K
50 v nagrade za rešitev Blaža Jugo-
vica iz vode.

Koncert v Kranju. Pri koncertu,
katerega priredi žitlični moški in
mešani zbor v Sokolovi dvorani v
Kranju danes zvečer pod naslovom
»Naša pesem« bodo peli naslednje
pesmi: 1. J. Zirovnik: »Dolenjska«.
(Dolenjska.) 2. M. Hubad: »Je pa da-
vi slanca pala« (Vseslovenska.) Me-
šana zbor. 3. M. Bajuk: »Oj, dekil-
ca, povej mi to!« (Dolenjska.) 4. O.
Dev: »Obični raj« (Prastara Koro-
ška.) Moška zbor. 5. A. Kosi: »Pri-
šla bo pomlad« (Štajerska.) Ženski

zbor s spremljevanjem klavirja. 6.
Fr. Dolhan: »Dobro jutro, Uršula«.
Moški, ženski in mešani zbor. 7. M.
Hubad: »Lovska« Moški zbor. 8. Dr.
G. Ipavio: »Tišek« (Umetna, po šta-
jerski narodni.) 9. O. Dev: »Barš-
ca« (Beneška.) Mošana zbor. 10. O.
Dev: »Tam, kjer lunca« (Primor-
ska.) 11. Fr. Dolhan: »Barša sple-
vala« (Štajerska.) Moška zbor. 12.
L. Kuba: »Na Gorenjskem« (Gorenj-
ska.) Mešani zbor.

Ustanovni občni zbor podružni-
ce »Društva jugoslovenskih železni-
ških uradnikov na Jesenicah« bo v
nedeljo, 22. t. m. ob 6. uri zvečer v
restavraciji »Pri Sokolu«, Gg. tovari-
še nujno vabimo, da bi se v velikem
številu udeležili tega važnega zbora-
vanja. Posebno tovariši iz Gorenjske,
Koroške in Tirolske naj ne manj-
kajo. — Osrednji odbor.

Tiskarna v Idriji še ni dovolje-
na, nego leži dotična prošnja g. Hin-
ka Saksa še nerešena pri kompetent-
ni oblasti.

Sokolski zlet v Vipavsko dolino.
Jutri, v nedeljo 22. t. m. priredi prvi
okraj primorske sokolske župe zlet v
Selo se praznično oblači, ker hoče
ne, kjer priredi veliko javno telovad-
bo, kateri bo sledila ljudska veselica
s plesom. Lepo, prijazno in napredno
Selo se praznično oblači, ker hoče
dostojno sprejeti napredne Sokole. Ta
dan bo manifestacija sokolske misli
in sokolskega dela.

V Ledinah se je minolo nedeljo
vršila veselica in korist novostanov-
ljene podružnice C. in M. Uspeh je
bil naravnost presenetljiv. Domači
fantje in dekleta so kaj okusno prire-
dili veselilni prostor pri »Lavru«.
Prišlo je toliko občinstva, pred vsem
domačega, da je bil obširni prostor
natlačeno poln. Sokoli iz Idrije, Sp.
Idrije in Žirov (44 po številu) so pri-
redili že drugič svoj pešizlet, ki so
ga porabili za skušnjo prostih in re-
dovnih vaj. Narodna godba iz Žirov
je neumorno svirala in žela vseobčo
pohvalo. Vrta narodna dekleta so
pridno razpečavale najrazličnejše
stvari in korist naši velpotrebni
družbi. Gotovo bo tudi gmotni uspeh
veselice zadovoljiv. Vrlim Ledinam
pa je čestitati na toliki narodni pro-
buženosti in zavednosti.

Železniška nesreča pri Celju. Po-
nesrečni posestnik Sitar iz St. Janja
na Vinski gori, ki je skočil pri savin-
skem mostu iz vlaka, je v celjski bol-
nišnici umrl.

Občinske volitve na Gortini bli-
zu Mute. Pretekli teden so se vršile v
tej obmejni in skoro docela slovenski
občini občinske volitve. Občino imajo
vsled brezbriznosti in nezavednosti
slovenskega življa v oblasti Nemci
in nemškutarji. Tudi letos so brez po-
sebne težave prišli v odbor; le dva
mlačna Slovenca sta bila tudi izvo-
ljena. Občina pa še ni izgubljena ter
se bo dala v nekaterih letih po smot-
renem delu zopet pridobiti.

Bralno pevsko društvo »Ladija«
v Devinu, si šteje v posebno čast na-
znanjati, da je milostljiva gospa Zin-
ak dr. Rybačeva blagovolila sprejeti
kumištvo društvene zastave. — To
narodno slavlje bo v prvi polovici me-
seca avgusta. Dan se določi drugi te-
den.

Gospodarsko društvo v Buzetu
je razposlalo okrožnico, s katero pri-
poroča istrsko vino. Ta okrožnica je
bila poslana tudi dvema ljubljanskima
damama, katerih mišljenja v Bu-
zetu seveda ne poznajo. Naslov je bil
slovenski in — pismi nista bili spre-
jeti. Prišli sta nazaj s pripomojko
»Unverständlich — daher retour.« Da
se spozna nemškutarska zagrizenost
teh dam v cellem obsegu, bodi pove-
dano, da je ena izmed njih upokoje-
na e. kr. vadiška učiteljica in torej
zna popolnoma dobro slovenski!

Služba supleta za fiziko je raz-
pisana na c. in kr. mornarski akade-
miji na Reki. Prošnje je treba vložiti
do 1. julija na poveljstvo e. in kr.
mornarske akademije na Reki.

Elektrodiograf »Ideal«, na-
sproti pošte ima od sobote, dne 21.
maja do torka, dne 24. maja sledeči
spored: Mi-carem, sredpostni izpre-
vod v Parizu. (Po naravi.) Po matri-
ci. (Komično.) Dolžnost in vest.
(Drama.) Lucernsko jezero. (Po na-
ravi.) Prodajalka vijolic. (Drama.)
Razpor na življenje in smrt. (Ko-
mično.) Dodatek k predstavi ob 8.
zvečer, trajajoči približno 2 uri:
Sankanje. (Sportna slika po naravi.)
Aretacija s prehranjevanjem. (Ko-
mično.) Razpor med očetom in si-
nom. (Drama.) Luka ima dopust.
(Komično.) Vsak terek in petek od 6.
do 10. sodeluje sl. »Slovenska Filhar-
monija«.

Vojaki 27. polka imajo navado,
kadar marširajo z vaj, da korakajo
neženirano po trotoarju, ljudje pa
se jim morajo umikati na cesto. To
delajo z vednostjo in izrečnim dovo-
ljenjem svojih častnikov. Pločnik je
narejen za pešce, ni pa namenjen za
to, da bi po njem imeli vaje — voja-
ki. Za vojak je menda cesta dovolj
široka. Pozivamo vojaško upravo,
naj vendar še enkrat napravi red
med svojimi ljudmi, da bo enkrat ko-
nece večnih pritožb s strani občin-
stva.

Sajam. Dne 18. t. m. je bilo na
tedenski sajam prigranah 949 konj
in volov, 75 krav in telet, skupaj 424
glav. Kupčija je bila pri goveji živi-
ni dobra, pri konjih pa srednja. Cena
goveje živine je bila od 62 do 74 v kg
žive vage.

Tatvina v Šiški. Minoli teden je
uradnišva coprega v Spodnji Šiški
ga. Franciška Kelcova opazila, da
ji je bilo vlomljeno v podstrešju sto-
ječo shrambo za obleko ter iz nje
ukradene dve fini odeji, vredni po 40
kron, obleka vredna 15 K, jutranje
krilo, vredno 15 K, drugo belkasto
jutranje krilo, vredno 25 K in še ne-
kaj druge vbleke, tako da ima Kelec-
cova 104 K škode. — Dne 15. t. m.
dopolodne je bilo ključavničarskemu
mojstru Ivanu Kmetcu iz gostilni-
ške veže Frana Weissa v Zgornji Ši-
ški št. 4 ukraden 100 K vredno ko-
lo. V obeh slučajih so tatovi neznan.

Dober plen je dobil od 14. do 17.
t. m. potom vtihotapljenja v neko
stanovanje v Celovcu dosedaj še ne-
znan ljubitelj dragocenosti. Odprl
je neko stekleno posodico ter iz nje
pobral več dragocenih prstanov z
rubini, smaragd in navadnimi ka-
menji, srebrni prstan, zlato brožo, pa
uhanov z dijamanti, zlato žensko
uro z zlato verižico in skupni vredno-
sti za 2097 K; med tem so bili sami
uhani vredni 1500 K. Oškodovanec
je obljubil onemu, ki te dragocenosti
izsledi, 10 % nagrade.

Zopet, kolo ukraden. Včeraj
okoli 4. popoldne je bilo posestniku
in vinskemu trgovcu g. Matiju Dol-
ničarju iz Šmartnega pri Ljubljani
v Sodnijski ulici izpred dr. Furlano-
ve pisarne ukraden izredno lepo,
300 K vredno »Styria« kolo. Le-to je
bilo prostega stila, črno pleskano,
balanca je bila moderno zakrivljena,
plošča je bila izredno velika in po-
niklana ter je imela črn napis »Sty-
ria« Graz. Kolesi ste imeli rdeč, be-
lo obrobjen obroč, gumija sta bila
pa nova in zobčasta. Stopali ste ime-
li klisbe. Policijska številka je bila
črna 86 na belem polju. Tozadevne
eventualnosti naj se javijo mestni
policiji ljubljanski.

Trpinčenje živali. Ko je včeraj
hlapec Ivan Fajdiga peljal v hotel
»Tivoli« pesek, sta konja vsled pre-
velike teže na cesti opešala. To je pa
hlapec tako ujezilo, da je začel po ži-
vini neumljeno biti in svatvi s
škornji. Ko je hlapec nek gospod na
to opozoril, je surovež še tega tako
ošel, da se je sramočen odstranil.
Zasluzeno plačilo mu gotovo ne
odide.

Nepredvidna kolesarja. Včeraj
sta nek mesarski in mizarski vajenec
po Dunajski cesti s kolesi tako ne-
predvidno vozila, da sta s tako silo
skupaj zadela, da sta padla s koles
in si ga je eden pri tem močno po-
škodoval.

Čigava je kokeš? Na Karlovski
cesti št. 34 pri g. Kovacu je že več
dni kokeš, ki je tja zašla. Lastnik
raj se oglasi tam.

Pobegnil je dne 19. t. m. prisilje-
nec Alojzij Adamič, roj. 1886 v Skri-
bini pri Sežani. Adamič govori slo-
vensko in nemško ter je po poklicu
pek.

Policija je včeraj aretovala 17
moških, ki so od trgovine do trgo-
vine beračili ter jih izročila okrajne-
mu sodišču.

Kolo je poneverilo dne 14. t. m.
nek krojaški pomočnik mehaniku
Jožefu Plešku na Viču. Kolo je
»Styria« ni ga lastnik ceni na 70 K.

Delavsko gibanje. Včeraj se je
z južnega kolodvora odpeljalo v
Ameriko 57 Macedoncev in 30 Hrvatov,
12 Hrvatov je odšlo od poglob-
ljenja Grubarjevega prekopa v Re-
ko, 10 v Trzič, 53 se jih je pripeljalo
pa semkaj. 26 se jih je odpeljalo v
Heb.

Izgubljeno in najdeno. Zastop-
nik g. Hugon Turk je našel zavitek
blaga, katero dobi izgubitelj nazaj
pri najditelju Pred škofijo št. 15. —
Zasebnica g. Zora Bežekova je izgu-
bila zeleno ročno torbico s srednjo
svoto denarja. — Mestni vrtnar g.
Vaclav Heinice je izgubil zlat sv. Jur-
ja, vreden 22 K. Pekova žena Fran-
čiška Žitnikova je izgubila zeleno
denarnico s srednjo svoto denarja.
Postrežkinja Marija Poznikova je
izgubila v papirju zaviti bankovec za
10 K, 5 K in nekaj drobiža. Postrež-
kinja Marija Novakova je izgubila
zastavni listek šte. 6922. — Mestni
delavec Jožef Hauptman je našel
srebrno uro z verižico.

Slovenski jug.

— Hrvatski sabor je v včerajš-
nji seji sprejel volilno reformo v
tretjem čitanju. Zakon se je vročil
banu, da preskrbi volilni reformi
vladarju sankcije. Ban se danes
ali jutri odpelje v Pešto, da predloži
zakon vladarju v odobrenje. Sabor
je na to let razpravljati o zakonskem
načrtu glede zaščite pravice do elek-
trične energije. Po kratki debati se
je rasprava prokinila, na kar so
prišle na vrsto interpelacije. Inter-
pelacije so stavili poslanci dr. Šur-
mih, dr. Rittig, dr. Pavelič, dr. Po-
ljak, Tomac, dr. Bolajak in Čučko-

vič. — V četrtjek je imel sejo imuni-
tetni odbor pod predsedstvom načel-
nika dr. Staričevica. Odbor je sklenil
izročiti sodišču poslance: dr. Horva-
ta v 3 slučajih, Stjepana Radića pa v
enem slučaju in sicer oba na tožbo
radi razlajenja na časti. Nadalje je
odsek verificiral mandate poslancev
dr. Hinkovica, dr. Ante Radića in
dr. Šumanovića ter virilistov grofa
Draškovića in grofa Jankovića.

— Deležnorske volitve v
Boani. Šele včeraj se je doznalo za
končni izid deželnozbornih volitev v
III. kuriji. V tej kuriji imajo Hrvati
7 mandatov, mohamedanci 9, Srbi pa
18. V hrvatskih okrajih sta se borili
za zmago dve stranki: dr. Stadlerje-
va klerikalna in dr. Mandićeva
zmerno liberarna stranka. Ker je ime-
la nadškofova stranka na svoji stra-
ni ves duhovniški aparat, se je sploš-
no sodilo, da bo zmagala na vsi črti.
Toda dogodilo se je prav nasprotno,
kar se je pričakovalo: Dr. Mandi-
ćeva stranka je zmagala v 5 okra-
jih, dr. Stadlerjeva pa samo v 2. Iz-
voljeni so bili od Mandićeve stran-
ke: dr. Nikola Mandić v dveh okra-
jih: Sarajevu in Ljubuški - Stolac-
Mostar; Gjuro Džamonja v okraju
Mostar okolica, Konjice, Nevesinje,
Gacko, Bileće, Trebinje in Ljubinje;
Mirko P. Gjurnkovečki v okraju
Banjaluka - Bihać in dr. Jos. Sunari-
ć v okraju Livno, Zupanjac, Glamoč,
Varcar - Vakuf in Jajce. Izmed
Stadlerjevih kandidatov sta bila iz-
voljena: škof dr. Šarić v okraju
Tuzla in Juraj Veselić v okraju
Travnik, Zepče, Zenica, Bugojno in
Prozor. V hrvatskih okrajih je bilo
volilcev 78.215. — Pri volitvah so
pokazali največ discipline Srbi, iz-
med katerih se je udeležilo volitev
95 %. Izvoljeni so bili skoro soglas-
no kandidacije »Srbske neodvisne
narodne stranke«. Tudi pri mohame-
dancih je bila prav lepa disciplina,
zakaj udeležilo se je volitev 90 %
vseh volilcev, kar je tembolj uvažev-
vati, ker je med volilec pretežna ve-
čina analfabetov. V mohamedanski
kuriji je zmagala stranka Šerifa
Arnautovića proti mohamedanski
samostalni stranki. V ponedeljek
23. t. m. voli druga kurija, to so tri-
gi in mesta. Vseh volilcev je v Bosni
in Hercegovini 402.164, od teh jih
odpade na Srbe 173.127, na mohame-
dance 137.364, da Hrvate pa 88.928.

— 50letnica smrti bana Jelačić-
eva. Včeraj je bilo 50 let, odkar je
umrl slavi hrvatski ban Josip grof
Jelačić. Hrvatski rodoljubi so polo-
žili včeraj na podstavek Jelačićevega
spomenika v Zagrebu dva ogrom-
na venca. Ob spomeniku so bile pri-
trjene črne žalne zastave.

— Klerikalec in Meštrovičeva
umetniška razstava v Zagrebu. Ivan
Meštrović je razstavil svoje umot-
vore, ki jih ima sedaj izložene v
umetniškem paviljonu v Zagrebu, že
v Parizu in na Dunaju. Povsodi si je
pridobil največje priznanje. Fran-
coski in nemški listi so ga proglasili
za enega najgenialnejših sodobnih
umetnikov-kiparjev. Tudi s svojo
razstavo v Zagrebu si je pridobil
ugled in najvišje priznanje v vsi hr-
vatski javnosti in vsi listi pišejo z
največjim navdušenjem o Meštrovi-
čevi umetnosti. Samo klerikalec »Ka-
toličkim Listu« se je namreč oglašil
neki klerikalni celot, ki pravi, da so
v tej razstavi »nagradene najob-
senejše in najgrše karikature, ki
jih je svet kdaj videl«, ter zahteva,
naj bi se razstava policijsko zaprla.
A zakaj? Ker je med umotvori ne-
kaj golih kipov, ki baje vzbujajo
erotična čustva. Bili smo na tej raz-
stavi in priznati moramo, da je na-
pravila na nas nepopisen vtisk. Vide-
li smo že mnogo umetniških razstav,
a tako lepih, kakor je Meštrovičeva,
še jako malo. Zrl smo tudi na tej
razstavi gola telesa, toda da bi ti
umotvori povzročili v nas kakršna-
koli druga kakor zgolj estetična ču-
stva, tega ne moremo trditi. Le velik
propalica mora biti človek, v kate-
rem taki umotvori vzbujajo erotična
čustva. Sicer pa čistim je vse čisto!

Po slovenskem svetu.

— Skupščina slovenskih učite-
ljev v Krakovu bo letos v dneh 10.
do 14. avgusta. Dne 10. avgusta bo
odborova seja »Zveze slovenskega
učiteljstva«. V četrtjek, dne 11. av-
gusta: Zborovanje »Zveze slovan-
skega učiteljstva« s tem - le dnevnim
redom: 1. Pozdrav predsednika; 2.
poročilo odbora; 3. poročilo o delo-
vanju odbora v l. 1908.—1910. 4.
blagajnikovo poročilo; 5. referat o
zvezinem delovanju v javnosti in
med učiteljstvom; 6. službena prag-
matika in disciplinarni red za učite-
lje ljudskih šol; 7. predlogi odborov:
a) sprememba pravil; b) pri-
spevki učiteljskih organizacij; c)
vseučiliški kurzi učiteljski; d) uč-
teljski izleti; e) učenje slovenskih
jezikov; f) učiteljska zavetišča in sa-
natoriji; g) slovenska inercacijska
pisarna; h) znanje vojnega učitelj-
stva po železnih; 9. volitev novega
»Zveznega« odbora za l. 1910—1912.

Zvečer banket na čast slovenskim
gostom. — V petek, dne 12. avgu-
sta: Slavnostna seja slovenskega
učiteljstva z vseh avstrijskih po-
krajih s tem - le dnevnim redom: 1.
Govor predsednikov; 2. volitev čis-
nih predsednikov; 3. volitev zapis-
nikarjev; 4. govori delegatov in od-
poslancev; 5. sprejetje načrta o uč-
teljski službeni pragmatiki; 6. refe-
rati o avstrijski ljudski šoli — kak-
šna je sedaj in kakšna bi morala bi-
ti. Popoldne slavnostni balet. Zve-
čer slavnostna predstava v mestnem
in ljudskem gledališču na čast slo-
venskim gostom. — V soboto, dne 13.
avgusta ogledovanje Krakova in
okolice. — V nedeljo, dne 14. avgu-
sta izlet k Morskemu Oku v Tatru.

— Jubilej slovaškega pisatelja.
Eden najboljših sodobnih slovaških
pisateljev, dr. Matej Bencur, s pisa-
teljskim imenom Martin Kukučín,
je slavil dne 17. maja v daljni Južni
Ameriki v Punta Arenata petdeset-
letnico svojega rojstva. Rodil se je
v Jasenovu. Najprej je konal uč-
teljske nauke, pozneje pa je vstopil
v gimnazijo v Sopronu, kjer je leta
1885. maturiral. Nato se je posvetil
medicini in bil v Pragi leta 1893.
promoviran za doktorja. Zdravniško
službo je opravljal najprvo v Sel-
cah v Dalmaciji, od tu pa se je pre-
selil v Južno Ameriko v Punta Are-
nas, kjer še sedaj živi. Njegovi naj-
boljši deli sta romana »Mlada letina«
in »Dom v tujini«.

— Krakovski »Sokol« je v nede-
ljo, dne 17. maja slavil 25letnico
svojega obstanka. Jubilejni slavno-
sti so prisostvovali odposlanci raz-
nih poljskih sokolskih društev. Slav-
nost se je pričela, kakor je pri Po-
ljakih navada, z božjo službo.

— Ženski rekrut. Zgodilo se je
to na Ruskem v Serakupki pri Žito-
miru. Adelo Levijevu, rojeno leta
1888. so v krstno matriko pomotoma
zapisali kot dečka. Nedavno tega so
njenemu očetu predpisali globo v
znesku 300 rubljev, ker se ni brigal
za to, da bi »mladenič« Adela zado-
stila svoji vojaški dolžnosti. Trajalo
je precej dolgo, da je oče oblasti
prepričal, da se je v matriki zgodila
pomota. Toda stvar še ni končana,
ker se birokratje sklicujejo na ma-
triko in spor, da li je merodajen bolj
faktičen položaj ali »uradni« akt,
traja še danes.

Pogreb angleškega kralja.

Se nikdar ni svet videl takega
pogreba, kakor je bil pogreb angle-
skega kralja Edvarda VII. Pri tem
pogrebu se je pokazala veličanska
mednarodna veljava Angleške
in njenega kralja in pokazala se je veli-
kanska priljubljenost umrlega kralja
med angleškim narodom.

London je bil krasno ozaljšan.
Dež je sicer dekoracije hudo pokva-
ril, a impozantne so bile vlcie temu.
Prebivalstvo je izdalo ogromne sve-
te za te dekoracije. Tudi za okna in
sedeže na oknih so ljudje plačevali
silne svote.

Že kmalu pred polnočjo so se za-
čeli zbirati ljudje v ulicah, po kate-
rih se je pomikal sprevod. Dež je bil
kar se je dalo, a ljudi je bilo vedno
več. Od vseh koncev velikankega
mesta in od daleč iz drugih mest in z
dezele je hitelo ljudstvo vzlic nalivu
skupaj in že ob šestih jutraj je bilo
zbranih več milijonov ljudi, da zad-
njikrat pozdravijo svojega kralja.

35.000 moč vojaštva in več tisoč
redarjev je delalo špalir. Zjutraj se
je nebo zjasnilo, dež je nehal in soln-
ce je sijalo z vso toploto.

Ob poldesetih dopoldne je spre-
vod zapustil Westminsterhall. Na
čelu je bila godba, potem je sledilo
vojaštvo, vojaška odposlanstva iz
drugih držav, generali in admirali
ter najvišji dvorni dostojanstveniki.
Krst z »umrlim kraljem« so vozili na
lafeti. Za krsto je prvi jezdil princ
Batenberški, noseč kraljevsko zas-
tavo, potem je šel kraljev konj in
potem so sledili pogrebi. Prvi je
jezdil novi angleški kralj, na njegovi
desni strani nemški cesar, na njego-
vi levi pa vojvoda Connaught, stric
sedanjega angleškega kralja in nem-
škega cesarja. Za njimi so jezdili
kralji: norveški, španski, grški, bol-
garski, danski, portugalski, potem
kralj belgijski, turški prestolonasled-
nik in avstrijski prestolonaslednik
nadvojvoda Fran Ferdinand, japonski
princ Fušini, veliki knez Mihael
Aleksandrov, vojvoda Aosta,
princ Rupert bavorski, prestolona-
slednik grški, prestolonaslednik ru-
munki, prestolonaslednik srbski,
princ Henrik nizozemski, vojvoda
Albrecht württemberski, princ Hen-
rik pruski, veliki vojvoda hessenski,
veliki vojvoda meklenburški, princ
Ivan saksanski, vojvoda koburski,
princ Mahamed egiptski, Kitajski
princ Čajtao in drugi člani vladar-
skih rodbin.

V dvanaestih vozovih so se vo-
zile dame, kraljeva vdova Aleksan-

dra, njena sestra, mati ruskega carja, norveška kraljica in princenja, dalje bivši prezident združenih držav Roosevelt, francoski minister znanjnih del Pichon in drugi.

Na postaji Paddington so kratek spravili v posebni vlak in jo odpeljali v kraljevski grad Windsor, kjer je bila položena v rakev.

Svet se nikdar ni videl takega pogreba. Udeležba cesarjev, kraljev, prestolonaslednikov in princev kaže moč in veljavo angleške države. Od Westminsterhalla, od vhoda v angleški parlament, se je začel sprevod, v dokaz, da veljavo angleških kraljev izvira iz parlamenta, iz svobodne ljudske volje. Pokazal je pa ta pogreb, kakšnega pomena je monarhistična institucija, ki sloni na svobodni naklonjenosti naroda. Na milijone žalno oblečenih ljudi je kralju Edwardu izkazalo zadnjo čast. Ljubzen tega samozvestnega ponosnega naroda do svojega kralja pa ni narejena in prisiljena s paragrafi, žandarji in redarji, nego je svoboden dar svobodnega naroda, darovan iz spoznanja, da je ta kralj služil narodu in domovini z vsemi svojimi močmi.

Med napisi, ki jih je bilo videti v Londonu, je bil eden, s katerim je vse povedano: »Kdor živi v sreči tistih, ki jih je zapustil, ta ni umrl.«

Senzacionalen prizor na tržaški ulici.

Iz Trsta, 25. maja.

Nocoj okoli šeste ure zvečer je postal na ulici Giosue Carducci — nasproti kavarni »New York« — eleganten avtomobil, v katerem sta sedela poleg soferja, dva gospoda. V istem trenutku pride mimo elegantno oblečena dama v spremstvu služkinje, ki je vodila malega otroka.

Kakor bi trenil skoči eden gospodov iz stoječega avtomobila k spremljevalki dame in se hoče siloma polastiti malega otroka. V tem trenutku pa prične obe ženski grozovito kričati in klicati na pomoč, a služkinja je otroka tako tiščala k sebi, da se ga dotični gospod ni mogel siloma polastiti.

Na mah je prihitelo od vseh strani, posebno še iz kavarne »New York« vse polno ljudi, ki so pritekli gospe na pomoč. Med temi je bilo tudi več častnikov. Gospoda z avtomobilom, videča, da se jima nakana nikakor ne posreči, pač pa sta pred množico v nevarnosti, sta jo bliskovito pobrisala.

Damo, ki ji je prišlo na lice mesta slabo, je vodil en častnik na zdravniško postajo, kamor so odpeljali tudi otroka in služkinjo.

Kakor se je takoj zaznalo, je bil dotični gospod, ki se je hotel polastiti siloma otroka, odvetnik dr. Dompieri, sin prejšnjega tržaškega župana, a spremljevalec je bil njegov brat, inženir Dompieri.

Odvetnik dr. Gius Dompieri je namreč sodnijsko ločen od svoje žene, a sodišče je prisodilo, da ima njemu otrok ostati tej poslednji. — Ali mož, ki otroka nad vse ljubi, se je hotel istega siloma polastiti.

Buren ta prizor je napravil po vsem Trstu veliko senzacijo.

Halleyev komet.

Končano je: za nami je veliki moment in zemlja je še vedno cela, človeštvo še vedno hodi po tej zemlji in izobraženi ter neizobraženi bojazljivo in praznoverci so si globoko oddahnili. Kar so nekateri astronomi pričakovali, to se je zgodilo: pri nas ni bilo opaziti niti najmanjših nečinkov prehoda zemlje skozi kometov rep. Se v tem si astronomi niso na jasnem, ali je zemlja sploh šla skozi kometov rep. In s tem je povedano vse. Po vseh zvezdarnah in opazovalnicah so čakali učenjaki, oboroženi z daljnogledi in drugimi instrumenti, usodepolnega trenutka, pa niso pričakali ničesar. Ni bilo ne zvezdnih utrinkov, ne električnih, magnetičnih ali drugačnih prikazni.

Sicer pa je nagajivi komet povzročil veliko razburjenje, pa tudi veliko — veselost. Ponekod so se ljudje prav resno pripravljali na konec sveta, molili so, postili so se in prodajali svoje imetje. Druge so stvar vzele bolj od humoristične strani. Tako so na pr. v Kolinu napravili veliko veselico s humorističnim programom. Tudi na Dunaju in v Parizu ter v drugih večjih mestih se je razdrila na račun ubogege kometa marsikatera žaltna in izpraznila marsikatera steklenica.

Ljubljancem so se držali precej flegmatično, nič posebnega zanimanja ni bilo. Kranjec moj mu osle kaže...

Pokazalo pa se je eno pri tej priliki, in ponosni smo, da to lahko konstatiramo: da kometov prihod ni

vabudil pri nas Slovencih tišega, praznovrsta razburjenja. Torej ga je vabudil pri »kulturno nadzorljivih« Nemcih. Tam se zelo neizobraženi kmetje, temveč tudi izobraženci napravili in strahu pred kometom marsikatero prav srednjeveško celarijo. Pri nas se ni slišalo niti o enem takem slučaju. Iz tega pa se vidi, da naš narod v kulturnem oziru — če že ne nadkraljuje Nemcev — pa vsaj prav nič ne zaostaja za njimi.

Tarnovska.

Senzacionalni ženski proces, ki se je vršil in večer zaključil v Benetkah, ni imel tako ugodnega konca, kakor proces Steinheil in proces Borovska. Večerja seja se je otvorila ob 3/12. Predsednik je izjavil, da je dokazovanje končano in je začel svoj resumé. Ob 1/4 popoldne so se podali porotniki k posvetoivanju, ki je bilo šele ob 1/8 zvečer končano. Vseh vprašanih je bilo 25. Prvemu glavnemu vprašanju, ali je bil grof Komarovski umorjen, so porotniki pritrdili. Glede Naumova, Tarnovske in Prilukova so porotniki izrekli, da so krivi umora grofa Komarovskega, da so ravnali premišljeno, vendar so prvima dvema priznali olajševalne okolnosti. — Vprašanja glede krivde ostalih obdolžencev so zanikali. — Državni pravdnik je zato predlagal za Naumova tri leta 4 mesece, za Tarnovsko osem let 3 mesece in za Prilukova dvanajst let. — Ob 9. uri 20 min. zvečer naznani predsednik obsodbo. Obsojen je Naumov na 3 leta 1 mesec, Tarnovska na 8 let 4 mesece in Prilukov na 10 let. Preiskovalni zapis se jim vstaje. Glede odškodnine bo še civilna obravnava.

Razne stvari.

* Scotus Viator, znani angleški prijatelj Slovanov, se nahaja sedaj na Dunaju, kjer ostane, dokler se ne končajo volitve na Ogrskem. Potem se poda na Slovaško, da prouči tamnejše razmere.

* Nevihla na Ogrskem. V zadnjih dneh so bile tudi na Ogrskem hude nevihte, posebno v okolici Temšvara. Naliv je zelo poškodoval sadno drevje in polja. V vodi je utonilo mnogo živine. Ponekod je poškodovana tudi železniška proga.

* Požar mostu. Iz Černovic poročajo, da se je iz deslejš neznanih vzrokov vnel državni most čez Prut pri Hlinici. Ogenj je uničil most v daljavi 140 metrov. Škoda je 40.000 kron.

* Izstop iz katoliške cerkve. Bivši provincijal ogrskih minoritov, pater Cirijak Csak je izstopil iz katoliške cerkve in se bo oženil. Star je 65 let.

* Eksplozija na parniku. Na avstrijskem parniku »Carolina«, ki pluje iz Novega Orleansa, je nastala eksplozija. Dva kurjača sta ubita in dva mornarja ranjena.

* Velik požar je divjal zadnjič v Carigradu; par okrajev je popolnoma uničil. Škoda znaša okoli štiri milijone frankov. V ognju je našlo konec tudi več oseb.

* Dohodki državnih železnic. Meseca marca so avstrijske državne železnice prevozile 6.772.700 ton blaga in 8.626.600 oseb ter so za to prejemale 54.183.200 K, 5.876.568 K več nego meseca marca lanskega leta. V prvem četrtletju 1910 se je prevozilo 22.762.000 oseb in 19.591.700 ton, za to se je prejelo 149.208.200 kron, — 13.556.273 K več nego v prvem četrtletju 1909. Več se je prejelo za prevažanje oseb, ker so bile povišane tarife in ker so bili meseca marca velikonočni prazniki.

* Hofrichter — pisatelj. Med papirji Hofrichterja je našla komisija tudi pogodbo z založbo Huberja v Deissenu na Bavarskem. Pri tem založniku je izdal Hofrichter brošuro: »Kaj se govori o nas v nebesih«. Vsebina so nekeke sanje, v katerih pride pisatelj v nebesa ravno ob času, ko predava sv. Peter o zemlji in o svojih doživljajih na svetu, kamor je bil poslan od boga. Brošura je zelo plitva in čudno je, da se pisatelj zelo norčuje v tem svojem delu iz vojaškega stanu. To delo je izdal Hofrichter 1. 1902.

* Hrvatska sirota. Pred mesecem je prišla z neko Hrvatino v newyorško luko devetletna Katka Bačić, sirota brez staršev. Dočim se je Hrvatice s svojima dvema otrokoma brez ovire izkrcala ter odpotovala, so devetletno Katko pridržali na izselniškem otoku, ker ni imela nikaškega sorodstva v Ameriki. Izselniška oblast je javila slučaj časopisju, ki je pozvalo ameriško javnost, naj se zavzame za zapuščenno siroto. Oglasilo se je več zelo premožnih newyorških zakoncev, ki so bres otrok, da bi vzeli malo Katko za svojega. Naselniška oblast je slednjič izročila zapuščenno hrvatsko siroto ne-

ki povzročili milijone, ki je otrga iz tujih odvisnosti. Tako bo sovražnost vnaprejšnjim kot drugi ameriških milijonarjev.

* Krščanski sodišče. Tožba krščanske - socialnega občinskega ter delničarskega kluba na Dunaju proti krščansko - socialnemu mestnemu svetovalcu in deželnemu posl. Hrabi, ki jim je očital koristolovstvo, je pokopana. Nižjeavstrijski deželni zbor ne bo sklican meseca maja, pa tudi ne začetkom junija; Hraba torej ne more biti izročen sodišču. To je seveda tožiteljem povsem všeč. Krščansko - socialni klub ima gotovo toliko vpliva pri vladi, da bi bil dosegel sklicanje deželnega zbora, če bi bil hotel. Sedaj razglašajo krščanski socialci, da bo zadevo reševalo častno sodišče. Tako bo vsaj vse ostalo lepo med štirimi očmi.

* Ne pravite nikomur, cenjena gospodinja, ali pa samo svojim najboljšim prijateljem, da imajo Vaši parketi tako sijajen blek samo vsled rabe pristne Eisenstädterjeve paste »Molin«, ki se dobiva v vsaki večji trgovini z materialnim, barvnim in specerijskim blagom. Edini izdelovalec: tvornica lakov bratje Eisenstädter na Dunaju, IV./1. Pazite natančno na varstveno znamko »železni vitez«, ki je vpodobljena na vsaki pušici. (1211)

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Po slabi tovaršiji glava boli. Po naročilu Petra Beznika, mesarja v Postojni, je šel njegov hlapec Jože Prepeluh v Polce, da pripelje kupljeno telico domov. Vročil mu je 140 kron gotovine kot kupnino. V Šent Petru je pa zašel Prepeluh v veselo družbo; začel je dajati za pijačo in ko mu je zmanjkalo njegovega denarja, lotil se je gospodarjevega. Drugo jutro se je šele zavedel, kaj je storil. Domu se ni upal, zato se je peljal v Reko in od tam v Zagreb. Iz Zagreba je prišel v Ljubljano, kjer ga je policija prišla. Obdolženec, ki vse prizna, je bil obsojen na 4 mesece ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministrski svet.

Dunaj, 21. maja. Danes dopoldne je imel ministrski svet sejo. Po seji je ministrski predsednik baron Bienenrth sprejel načelnika kluba čeških radikalcev Udržala.

Anketa o uradniški službeni pragmatiki.

Dunaj, 21. maja. V parlamentu se vrši danes anketa o uradniški službeni pragmatiki. Debata je vse-skozi stvarna in mirna.

Za enakopravnost cirilice z latinico.

Zagreb, 21. maja. Poslanec Lisavac je vložil v današnji seji hrvatskega sabora predlog, naj se cirilici prizna popolna enakopravnost z latinico v uradu in šoli. Sabor bo o predlogu glasoval še danes.

Srbski prestolonaslednik v Rusiji.

Belgrad, 21. maja. Uradno se razglasa, da bo prestolonaslednik kraljevič Aleksander meseca junija potoval v Petrograd, kjer bo ostal osem dni kot gost carja Nikolaja.

Prekinjena trgovinska pogajanja med Srbijo in Avstrijo.

Belgrad, 21. maja. Trgovinska pogajanja med Srbijo in Avstro-Ogrsko so prekinjena. Vsled tega so avstrijski delegatje odpotovali na Dunaj. Kolikor se čuje, se bodo pogajanja nadaljevala šele na jesen. Srbija namreč hoče preje skleniti trgovinske pogodbe z Bolgarsko, Turčijo in Rumunsko.

Ministrska kriza v Srbiji?

Belgrad, 21. maja. Govori se, da bo ministrski predsednik Nikola Pašić v kratkem odstopil in se umaknil v privatno življenje. Njegov naslednik bo baje Stojan Protić.

Se vedno kritičen položaj v Albaniji.

Solun, 21. maja. Položaj v Albaniji je še vedno kritičen in o kakem pomirjenju še ne more biti govora. Uporniki se zbirajo okrog Djakovke in Prizrena. Pri Djakovki je zbranih 17.000 Albancev, pri Trenici 20.000, med Prizrenom in Petovcem pa 8000. Turčija pošilja vedno nove voje v Albanijo.

Uporni turški vojaki.

Skopje, 21. maja. V Ferisoviču sta odpovedala pokorščino dva bataljona iz Skopja, naglašajoč, da ne marata dvigniti orožja proti Arnavtom kot verskim bratom. Oba bataljona so internirali v Ferisoviču in jih razorožili.

Rusko-poljske konference.

Petrograd, 21. maja. Rusko-poljska pravna komisija zboraže pod predsedstvom bivšega predsednika gosudarstvenne dume Romjakova. Komisija se je izrekla za uredbo zakonov z kraljestva Poljske, so-

mer je enostavno napovedoval grožnje. Kar napoved napovedoval, ni ni pomagal, je videli predi skopu protest ter istopil iz komisije. Znan politik Aleksander pl. Stabovich priobčuje v kadetskem glasilu »Rječ« oster članek proti Bobrinskomu, očitajoč mu nedoslednost v političnem nastopanju.

Pored španske kraljice.

Madrid, 21. maja. Kraljica je danes povila mrtvo dete moškega spola. Kraljica je zdrava. To je že tretji njen porod.

Gospodarstvo.

— Ljubljanska kreditna banka. Ta najstarejši in največji bančni zavod na našem jugu zvišuje te dni svojo delniško glavnico od 3.000.000 kron na 5.000.000 K z izdajo 5000 komadov novih delnic. Posestniki starih delnic imajo pravico prevzeti na vsake 3 stare 2 novi delnici in sicer po kurzu 420 K za komad, dočim se prepustijo ostale delnice novim subskribentom a 45 K za komad. Prijave na nove delnice sprejemajo vsi večji slovanski zavodi, v prvi vrsti seveda centrala v Ljubljani in podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu. (Glej tudi današnji inserat.) Z ozirom na dejstvo, da se obrestujejo delnice pri 6 1/2 % ni dividendi lanskega leta skoraj s 6 % čistih, priporočamo njih nakup zlasti našim denarnim zavodom, kapitalistom in trgovcem, kar najtopleje. Obenem priporočamo »Ljubljansko kreditno banko« kot prvi, izključno slovenski zavod, ki posreduje vseh denarnih kupčij.

— P. n. delničarje »Ljubljanske kreditne banke« opozarjamo, da ne zamude prilike subskribirati na podlagi svojih starih delnic nove delnice, ker le z ozirom na stare delničarje se bil določil izvanredno nizki kurz 420 K (samo delež rezervnega fonda znašal bode približno 40 K na vsako delnico). Novi delničarji (a 445 K) se v znatnem številu oglašujejo. Subskripcija konča že 31. maja.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Kdor se hoče ohraniti svež in zdrav, naj zavzame tedensko vsaj enkrat pred zajuterkom pol kozarca naravne »Franc Jozef-ove« grenčice. Ta uredi hitro in brez vsakih težav vsled preobile zavžite jedi ali pijače prenapolnjeno prebavno dublino, izčisti kri, izpodbudi z uspehom presnavljanje in tako obvaruje pred mnogoterimi boleznimi s slabimi posledicami. »Franc Jozef-ova« grenčica se odlikuje po zanesljivem učinkovanju pri prijetnem in cenemem zavzivanju. Preizkušena od medicinske akademije v Parizu. 13

Poslano.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.00. Po poštnem povzetju razpošljata to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 29

Pri kataralnih obolenostih sopil, ki nastajajo ob hitri premeni vremena prav pogosto, je prav dobro dejnega učinka raba Giesshüblske slatine, zmešane z 2/3 mleka.

Priporočamo našim rodbinam kolinsko cikorijo.

Se dobi povsod! Kalodont

neobhodno potrebna zobna Creme vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

MAGGI JEVE 1789 kocke goveje juhe

1 kocka za 4, litra najlažje goveje juhe 5 h

samo prava z imenom MAGGI in

velika zanka + mala zanka

Izborbo se počutimo

po umivanju las s Pixavonom. To je blažeče, tekoče kotranovo milo za umivanje glave, kateremu se je vzel na patentiran način zoperni kotranov duh.

Splošno bo pač znano, da se upošteva kotran kot edino sredstvo za negovanje las in lasišča. Najboljši dermatologi so mnenja da je negovanje las s kotranovim milom najboljšje. Tudi pri širom znani Lassarjevi metodi za negovanje las igra kotranovo milo za umivanje glave jako važno vlogo.

Pixavon ne čisti samo las, marveč vpliva vsled svoje vsebine na kotranu direktno vzbujajoče na lasišče. Redna uporaba Pixavona je resnično najboljšje sredstvo za krepčenje lasišča in čvrstitev las.

Pixavon se izdeluje svetel (brezbarven) in temen. V novejšem času se daje prednost »svetlemu« Pixavonu, pri katerem se je odtegnilo kotranu temno barvilo. Specifično učinkovanje kotrana pa je pri obeh preparatih, svetlem in temnem, enako.

Cena steklenice Pixavona (svetlega ali temnega) K 2.50. 1996

Proti

zobobolu in gnjilebi zob

izborbo deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Realijska cesta šte. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice vaše izborne delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinović, kr. pošte meštar.

Nobena kapljica

ne koristi tako želodcu,

kot požirek

pristnega „FLORIAN-a“.

Človek!

Pomni treh besed:

FLORIAN

želodca red!

Postavno varovano.

Zahvala.

Gosp. Alojzij Erbe, narodnik v Anžli na Avstrijskem je daroval tukajšnji šoli tri krasne slike z okvirji. — Blagomu domo- in mladinsku plačaj Bog!

Vodstvo štirirazredne ljudske šole v Sadražici, 19. maja 1910.

Mihelj Vrháč, nadučitelj.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 21. maja 1910.

Termin.

Pšenica za april 1910. za 50 kg 11.36
Pšenica za oktober 1910. za 50 kg 9.71
Rž za oktober 1910. za 50 kg 7.48
Koruzna za maj 1910. za 50 kg 5.32
Oves za oktober 1910. za 50 kg 6.39

Elekta.

5-10 vln. ovesa.

Umrlj so v Ljubljani:

Dne 17. maja: Josip Jevc, posestnikov sin, 14 mesecev, Crna vas 34.
Dne 19. maja: Marija Krušič, uradnikova vdova, 80 let, Staničkova ulica 3. — Rozalija Gorenc, vdova železniškega strojovodje, 82 let, Radeckega cesta 11.
Dne 20. maja: Avguštin Čebulj, bivši čevljarški pomočnik, 25 let, Radeckega cesta 11.

V deželni bolnici:
Dne 17. maja: Josipina Kuclar, kuharica, 51 let; Helena Bizjak, delavka, 80 let.

Meteorološko poročilo.

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetri	nebo
20. 9. pop.	730.8	26.7	slab jug	del. oblak.
9. zv.	731.4	20.0		oblak.
21. 7. zj.	732.4	15.9	brezvetr.	

Srednja včerajšnja temperatura 20.0°, norm. 14.6°. Padavina v 24 urah 1.2 mm.
Sinoči močno bliskanje, po noči dež.

Boljša žena ali dekle,

32 do 38 letna, dostojna, snažna, urna, zdrava, dobrega slovesa, obih deželnih jezikov zmožna, se išče za postrežbo k bolhinnu gospodu in gospe. Začetna plača 30 K mesečno ob prosti hrani in stanovanju. — Ponudbe s sliko pod „N. S. 35“ v Gorico, poste restante.

Dobre ohranjen pianino

(skoro nov) se ceno prodaja na vogalu Sv. Petra (ceste), vhod Radeckega ceste št. 2. I. nadstropje. 1798

Lesna trgovina v Ljubljani išče knjigovodjo

večnega dvostavnega knjigovodstva. Znanje laščine daje prednost. Vstop takoj. — Ponudbe na poštni predal št. 21. 1809

Mlad uradnik

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme takoj v zavarovalni pisarni. Ponudbe s prepisi pričeval se naj naslovijo: Ljubljana, poštni predal št. 111. 1810

Prodajam poceni okoli 30 kompletnih, dobro ohranjenih oken

radi prezidave hiše na Emonski cesti št. 2. 1799

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Gospodskulica št. 6, priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste

privatno, trgovsko in gostilniško osebo za Ljubljano in zunaj. Izbrata različnih služeb, zlasti za ženske. Vesta in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Potnin tukaj. Zunanji dopisem je priložiti znamko za odgovor. Prosi se za natančni naslov. 1796

Javna zahvala.

Podpisani mizarški mojstri izrekajo tem potom javno zahvalo g. dr. Ivanu Oražnu za možati nastop v občinski seji dne 18. t. m. povodom oddaje mizarških del pri c. kr. obrtni šoli.

Ob enem izrekamo zahvalo vsem gg. obč. svetnikom, kateri so ostali pri prvotnem glasovanju.

Burgar Franc, Petrin Adolf, Primožič Ferdo, Rožina Anton, Škafar-Zorman.

†
Zalostnim srcem javljamo tužno vest, da je naša nepozabna, iskreno ljubljena mati, oziroma sestra in teta, gospa

Marija Novak

posestnica, trgovka in gostilničarka v Štepanji vasi

danes v petek, dne 20. maja 1910 ob 3. uri popoldne, v 51. letu starosti, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi in mučni bolezni, blaženo v Gospodu zaspala.

Pogreb predrago rajnice bo v nedeljo, dne 22. maja t. l. ob polu 4. popoldne iz hiše žalosti v Štepanji vasi št. 25 na pokopališče pri Božjem grobu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Blago rajnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Štepanja vas pri Ljubljani, dne 20. maja 1910.

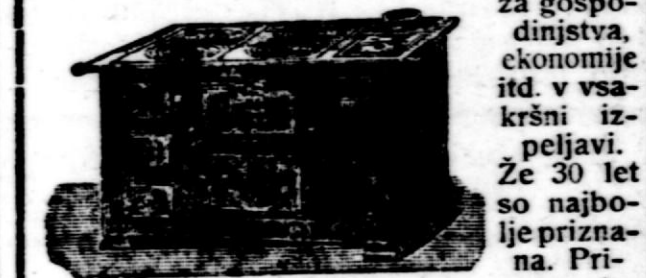
Franc, Anton, sinova. — Ivanka, hči. — Terezija Medovar, Ivana Anđić roj. Medovar, sestra. — Martin Medovar, brat. 1803

Prodajalna

na Jurčičevem trgu 3 se odda z opravo vred v najem.

Več se izve v „Narodni tiskarni“.

Štedilna ognjišča Triumph

za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tu di kot najboljši in najtrpežnejši izdelek. Največja prihranitev goriva. Specijaliteti: štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne l. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani znamki. 2506

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“ S. Goldschmidt & sin Wels 12, Gorenje Avstrijske.

lščem urarskega pomočnika

ne pod 22 let starega za mala in velika dela proti dobrem plačilu. Franc Čuden, urar, Ljubljana.

Ženitna ponudba!

Samec prijetne zunanosti z letno plačo 3000 K in pokojnino želi znanja s solidno, zdravo, približno 25letno gospodično. Šivilja, ki ima veselje do gospodinjstva, ima prednost. Na denar se ne ozira. 1787

Cenjene ponudbe pod naslovom: „Zadovoljna prihodnost 25“ do 1. junija na upravnštvo „Slov. Naroda.“

C. in kr. fregatni poročnik v p.
— Alojzij Poljanec —
c. kr. prist. 3dr. odposlanik
Ana Poljanec roj. Pavločič
— poročena. —
Spiljet 21. majnika 1910 Ljubljana. 1808

Rimske toplice v Tržiču (Primorsko)

proga južne železnice Nabrežina-Gorica. Vroči bromovi klorovi natrijevi vrelci, enakomerna toplota 35—40°, naravne kopeli fango. Sezija od 1. junija do konca septembra. Last Nj. Visokosti vojvode Alex. Turin in Taxis. Najtopleje priporočeno od največjih zdravniških kapacitet proti išiasu, kroničnemu in akutnemu revmatizmu v sklepih in mišicah, nevralgijam vseh vrst kakor tudi kožnim in ženskim boleznim. 40 elegantno opremljenih sob v etabli-zmaju. Zdravnik v hiši. Prospekte in pojasnila daje administracija v Devinu. 1805

Hotel in restavracija Tratnik
„Zlata kaplja“
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27.
V sredo, 25. t. m. od 8.—12. zvečer bodo
— velik koncert —
na novo urejenem krosem vrta, in ob enem
otvoritev novega hotela.
Za obilni obisk se priporočata in zagotavljata najboljšo postrežbo
Lopold in Alojz Tratnik.

Na obroke!
Vre ta veršiče za gospo-de in dame. Pristno orobro in slast brez povisjanja cen. Razpošilja na vse strani. Ugodni pogoji. 4 K mesečno. Zahtevajte naročilni list.
R. LECNER, razpošiljalnica ur in prejšnj, Brestova št. 61. 1802

Odvetniškega koncipijenta
ki ima že nekaj prakse
sprejme s 1. septembrom t. l.
dr. Franjo Rosina v Mariboru.

Revmatizem,
protin, ischias, Nervoznim 4511
rad pismeno zastopam sporocim, kako sem se rešil mukopolnega trpljenja.
Karel Bader, Illertissen, Bavarsko

Za večje trgovine na deželi se išče izurjena
blagajničarka
Vstop najdalje do 1. julija. Ponudbe z zahtevo in navedbo referenc pod „Blagajničarka“, poštne ložeče Tr-novo, Notranjsko. 1686

Stanovanje v vili
na zelo dobrem in zdravem zraku, s 3 sobami in pritliklinami, pripravno za oženjene penzioniste, 1607
se odda
v Vižmarjih blizu kolodvora.
Naslov pove upravnštvo „Sl. Naroda.“

Za krošnjarije in brivce.
Dober postranski zaslužek se nudi z nabiranjem izčesanih in odrezanih
ženskih las
s pismenim jamstvom za stalno odje-manje vsake množine. 1442
Josip Nagele, Iglava, Moravsko. 1807

Javna zahvala!
Podružnici zavavarovalnice za življenje „Janus“
v Gradcu, Janushof.

Zahvaljujem se Vam za izplačilo glavnice, za katero je bil moj soprog samo kratek čas zavarovan za življenje in vsem, ki se hočejo za-varovati za življenje najtopleje priporočam zavarovalnico „JANUS“.

V Radovljici, dne 19. maja 1910.
Marija Vovk
trgovskega vrtnarja vdova v Radovljici Gorenjske.

1806
Ne VIII 214/10/1. 1800

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.
Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji lastnika na prodaj po javni dražbi sledeče

parcele kat. občine Dravlje,

za katere so se ustanovile pristavljene izklicne cene in sicer:
parcela št. 188/1 v izmeri 1 ha 18 a, 04 m² za 14.164 K
» » 189/1 » » » 32 » 44 » » 3.892 »
» » 192 » » 2 » 20 » 47 » » 26.456 »

Te parcele leže ob celovški državni cesti v bližini deželne kmetijske drevsnice in so pripravne za stavbišča zlasti tovarne in vile z lepim razgledom na snežnike.

Dražba se bo vršila dne
3. junija 1910, ob 10. uri popoldne

na licu mesta, to je na parcelah.
Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez osira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je založiti v sodno shrambo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču, soba št. 37.

C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani,
odd. VIII, dne 19. maja 1910.

pes prepeličar
čiste pasme, se za nizko ceno prodaja.
Več v trgovini Schuster, Stritarjeva ulica št. 7.

Gostilna
se radi preoblega posla 1795
odda v najem
v večjem kraju na Notranjskem.
Naslov pove upravnštvo „Sl. Naroda.“

Sprejme se priden in pošten
mesarski pomočnik
vaje v sekanju mesa. Nastopi lahko takoj. 1775
Janez Hafner, mesar v Škofji Loki 101.

Elegantno stanovanje
na Miklošičevi cesti 24, I. nadstr.,
obstoječe iz 4 oziroma 5 sob, elegantne kopalnice, obilnimi pritliklinami ter električno napeljavo,
se odda v najem s 1. avgustom t. l.
Pojasnila v odvetniški pisarni dr. Krisper, istotam. 1794

Salvator creme milo puder
so dandanes na torišču negovanja lepote najboljši. Po njih rabi izginejo vse nečistosti obraza in rok: dosežemo mladostno izgledanje. Dobiva se povsod, kjer ne, se obrnite na izdelovalca S. Mittelbach, lekarna „Salvator“ in drogerija, Zagreb, Jela-čičev trg 2. 1787

Konjač.
Odda se služba konjača na lgu, v obsegu osmih občin.
Kdor jo želi prevzeti, naj se zglati pri županu na lgu, kjer dobi tudi natančna pojasnila.
Županstvo Studenec,
dne 20. maja 1910.
Mencej, župan.

Madama Klavdina de Tencin bila rojena v Grenoblu leta 1662. Umrla je v Parizu leta 1749. Madama de Tencin je ena najslabših karm, kar jih je kdaj živelu pod svojim solncem. Bila je ženska, v kateri ni bilo niti sledu morale, razvinskoz izpridena ženska, pa je segla visokih časti. Klanjali so se knezi, papež ji je dal svoj blagov, napol galantno, napol očetov, in ko je končala svoje sramotno ljenje, so bili jako imenitni možje med onimi, ki so po njej tožili.

Madama de Tencin je bila duhovita žena. Ne samo duhovita, kakor postanejo nadarjeni ljudje v velikih mestih, kjer se duhovi vedno krejejo. Njena duhovitost je bila podobna fosforesciranju gnjičnega lesa. Bila je rezka in dovpljna, imela je originalne dosetke in znala je briljantno debatirati. Pri vsem tem pa je zavratno, kakor kak mešetar pazila vedno na svoj dobiček. Kar je ni obetalo dobička, gotovega dobička, to jej ni bilo vredno nobenega pogleda. V vseh stvareh, pri vsem dejanju in nehanju je gledala samo na svoj dobiček in celo s svojimi čustvi in s svojimi strastmi je delala kupčije. Zlasti z najlepšim čustvom, ki navdaja človeško srce, z ljubeznijo je delala kupčije. To se pravi: madama de Tencin, je sploh stala na tališču, da ljubezen zanjo ni čustvo, nego samo sredstvo za dobiček. Enemu svojih ljubimcev, marsalu Richelieu-u, je z brezobrazno odkritosrčnostjo pisala: Spretna žena mora znati zabavo združevati z občnimi interesi in ne da bi svojega ljubimca dolgočasila, ga bo pripravila do tega, da bo vedno to storil, kar ona hoče. Menda ni dvoma, da je madama z občnimi interesi mislila interese svoje denarnice. Ljubezni, ki ni nesla bogatih obresti, madama ni poznala. Njena spretnost, o kateri je tako samozavestno pisala marsalu Richelieu-u, pa se vendar ni vedno obnesla. Vsaj njen najodličnejši ljubimec, prince-regent, jo je zapustil, ker mu je bilo — kakor se je malo rjuno izrazil — zoporno, med dvema rjuhama govoriti o politiki.

Madama je imela brata. Ta brat je bil duhovnik; ta brat je bil mož, ki je imel prazno glavo in prazno denarnico. Madama ga je seveda imela pod komando; vladala ga je absolutno, kakor vlada inteligentna, duhovita in energična žena malega duhovnika omejenega obzorja. Posredovanjem tega brata je hotela dobiti oblast nad Francijo. Tega ubogega mašnika je sklenila napraviti najprej za škofa, potem za kardinala in potem za prvega ministra, ki bo komandiral kralja po njenih naročilih.

Madama je bila iz dobre hiše. Njen oče je spalad med visoke sodne uradnike. Ker je bila madama njegova najmlajša hči, jo je po tednjem običaju namenil samostanu. Ko je bila šestnajst let stara, je vstopila v dominikanski samostan v Monfleurju in postala nuna. Takrat je bilo samostansko življenje prav prijetno. Samostani so bili nekeke ječe, v katerih pa se je dobro in veselo živelo. Včepni molitvi je navadno sledil ljubezenski valček. Že dan pa so so nunnice kratkocasi s koncerti, igrami in vrtnimi veseljami. Ko je cerkev pozneje enkrat hotela temu narediti konec, je nekamati-predstojnica s samokresom v roki branila to posvetno življenje.

Skandalozno je to vsekako bilo. A treba je upoštevati, da so mada-mo, ko je bila skoro še otrok, proti

Sele sedaj se je madama udala in opustila boj. S svojim ogromnim premoženjem je lahko igrala veliko družabno vlogo. Njen salon ni bil posebno fin, a vedno številno obiskani in zabava je bila sicer vse prej kakor spodobna, a živahna. Od drugih salonov se je razlikoval posebno v enem oziru: cerkev in duhovščina sta bila tu visoko v čislju. Madama de Tencin je bila sicer skozinskoz neverna in tako izpridena, kakor nobena ženska tiste dobe, a klerikalnega mišljenja je bila ta ubegla nuna vedno. Papež Benedikt XIV. jo je imenoval svojo »duševno hčero« in ji daroval

Karel Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Časopis nastajal in tiskal.

c. in hr. dnevni zbiratelj, stari čisti
tovarna tiskalnica in pralnica mila, par
šamov, cerkevnik, volčnik in poloviti
vsi svet, urvednik stearinova parafina
vsi svet.

Sukna

in modne
bluze za ciele
pripravila firma
Karel Kocian

**Smrti v žitě
v Humpolci
na čestném
Vojenském
325**

2mlinarja

sprejme takej v službo
Jakob Traus, mehanični mlinar,
Glince pri Ljubljani. 1770
Plača po dogovoru.

Ottoman

papir za cigarete
in cigaretne stročnice se hvalijo same,
reklame zanje ni treba.

II 424

SVETOVNOSLAVNI

FERNET-BRANCA

tvrdke Fratelli Branca v Milanu

edine in izključne lastnice tajnosti o pripravljanju
je najuspešnejša želodčna grenčica na svetu!
Nestrpljiva v vsaki družini! — Dobiva se v Ljubljani pri:
J. Buzzoliniju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Fr. Mally & dr.

Parna opekarna in tvornica za zarezano opeko
v Srednjih Gameljnah pri Ljubljani.

Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta 2,

priporoča

1073

zarezano strešno opeko, strojni strešnik, zidno opeko na stroj itd.

najboljše kakovosti in v poljubni množini.

Za trpežnost zarezane opeke I. in II. vrste se daje najobširnejše jamstvo.

Izdelovatelj vozov

Franc Visjan

Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

Spretna kontoristinja

zmožna tudi strojepisja 1880 primer-
nega mesta. — Ponudbe pod „kon-
toristinja“ na upravn. »Slov. Naroda«

Slovenski elektrotehnik

Fr. Sax

Ljubljana, Gradišče 7
„Pri kroni.“

Uvaja vsakojake elektrotehnične
naprave, kot zvonila, telefone,
elekt. hišne svetilnice za blagajne in
navadna vrata, preiskovanje
strojev, nasvete za njih popravilo,
oziroma oskrbi popravilo in novouredbi.

Izven Ljubljane se priporoča za
vzajemno jak. točnih
elekt. naprav za luč in moč.
Na razpolago dobro in zanes-
ljivo blago.

Pokličite me, ako je vaš električni
obrt moten. 2-950

Lepe prsi

dobe dekleta in žene vsake sta-
rosti, ako rabijo mojo najnovjšo
kremo za prsi ali vodo za
prsi. Rabi se samo zunanje; edino
zanesljivo učinkujoče sredstvo,
zajamčeno neškodljivo. Cena K
3.—, K 5.— in K 8.—. Zraven
spadajoče milo 60 vinarjev. Pro-
daja jih gospa 63

Käthe Menzel, Dunaj VII.,
Siebensterngasse 25, I. nadst., O.

Restavracija Bavarski dvor.

Naznanjam, da sem prevzel staroznano

gostilno Bavarski dvor na Dunajski cesti,

jo popolnoma prenovil in opremil. — Točil bom naj-
boljša vina in vedno sveže pivo ter postrezal z okus-
nimi jedili. 189

Na razpolago je tudi obsežen hlev za živino.

Štefan Bergant

bivši restavrator v „Jugoslovanskem hramu“.

Stenografinjo

veščo slovenske in nemške stenografije
ter strojepisja 1781

išče odvetniška pisarna v Trstu.

Naslov v upravnistvu »Slov. Naroda«.

OLLA

specialiteta gumija
po današnjem stanju
znano dokazano
najboljši GUMI.
Dobiva se po vseh
lekarnicah in
drogerijah

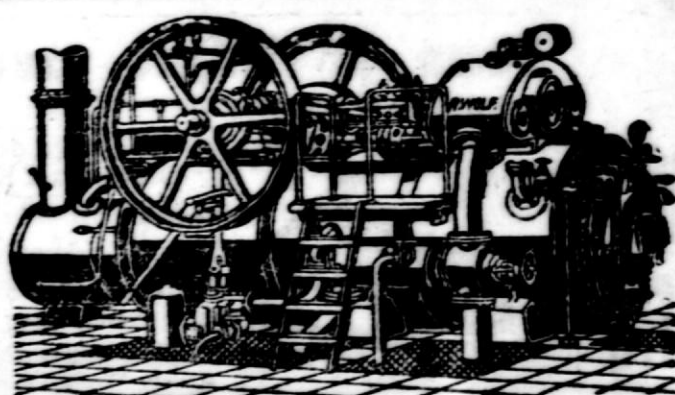
OLLA

je več nego
2000 zdravni-
kov označilo
za najzane-
sljivejšo.
Zaloga v
Ljubljani:
A. Blavka, R.
Sušnik, Gabriel
Piccoli, Iekar-
nar, A. Kanc,
drogerija, Ant.
Krisper.

Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da
OLLA in ne dajte si manjvrednih posnetkov
za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno
tako dobro blago“.

Ilustrovan, poučen in originalen cenov-
nik z navedbo prodajališč zastoj od tvr-
nice za gumo OLLA na Dunaju II. 300,
Praterstr. 57. 1000

Linoc: Zlata kolajna, najvišje priznanje.

R. WOLF Devin-Buckau

Podružnica: Dunaj III, Ani Neumarkt 21.

Premične in nepremične polnparne in patentne
ročeparne lokomobile

od 10 do 800 konjskih sil.

Najbolj ekonomični, najbolj trpežni in zanesljivi stroji za
vse industrijske in poljedelske obrate.

V celotni izdelani nad 650.000 PS.

Vinske sode

nove iz klane in žagane domače in slavenske
hrastovine, izparjene in ovinjene, porabne takoj
za vsako vino, prodaja zadruga

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Kupujte pri narodni tvrdki domači izdelek!

MOKO

otrebe in druge mlinke izdelke izvrstne ka-
kovosti dobavlja zadruga

Agro-Merkur

v Ljubljani.

UMETNA GNOJILA

kakor žlindro, kalijevo sol, kajnit,
rudniški superfosfat naročite za po-
mladansko gnojitev takoj pri zadrugi

Agro-Merkur

v Ljubljani.

VINO

kakor ljutomersko, haloško, bizeljsko, dolensko,
metliško, vipavsko, gorško, istrijansko, zanesljivo
pristno, izborna kapljico dobavlja od 56 litrov
naprej zadruga

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Prvi slovenski izprašani optik in strokovnjak
Dragotin Jurman
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Svoji k svojim!

Koncesionirana

Prva in edina češko-slovenska tvrdka za

uglaševanje klavirjev

posreduje kupovanje in prodajo novih in starih
klavirjev, kakor tudi prevzema popravila vseh
sistemov klavirjev. — Uglasuje „Glasbeni
Matič“ in drugim slovenskim zavodom.
— Preglašuje za brezplačno. — Vsa v to
stroko spadajoča dela izvršujemo točno in ceno

Najtepleje se priporoča

G. F. Jurásek,

prvi kranj-slov. uglaševalec klavirjev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 62a, I. nadst.

Pristno brnsko blago

Spomladanska in poletna sezija.

KUPON	
metrov 3-10 dolg	1 kupon 7 kron
	1 kupon 10 kron
	1 kupon 12 kron
	1 kupon 15 kron
za poplne metke obleke	1 kupon 17 kron
(suknja, hlače, telovnik)	1 kupon 18 kron
stane samo	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20—
dalje blago za povrnilce, turistovski
loden, svilnate kamgarne itd. razpošilja
po tvorniških cenah kot solidna in po-
štena vrlo znana

Zaloga tvornice za sarko

Siegel-Imhof v Brnu

Vzorec gratis in franco.
Od tega, da direktno naročajo blago pri
firni Siegel-Imhof na tržniški trgu,
imajo pravi odjemalci velike prednosti.
Zaradi obilnega prometa vodno najvišja
izbira popolnoma svežega blaga: šlase
najbolje cene. Tudi najmanjša naročila
se izvrše najpozorneje in natančno po
601.

Lud. Černe

juvelir, trgovac z urami ter
zapriseženi sodnijski črnolc.

Ljubljana, Wolfove ulice št. 3.

Velika zaloga

juvelov, zlatnine in sre-
brnine, različnih ur, uha-

nov, pr-
stanov,
veržic in
očal itd.

Blago prve vrste.
Solidna postrežba.
Cene najnižje.

Slovenci v Ameriki.

Ameriški Slovenci tako lepo napredujejo, da smemo biti nanje upravičeno ponosni. S pridnostjo, poštenostjo in požrtvovalnostjo so si pridobili med Amerikanci tak ugled, kakršnega ne uživajo niti pripadniki mnogo večjih narodov. Ameriški Slovenci so nam živ dokaz za to, da je slovenski narod zelo dovteten tudi za prosveto. Treba je le, da se mu da potrebno svobodo. In slovenski narod uživa v Ameriki popolno svobodo, zlasti duševno svobodo. Kdor pa ima duševno svobodo, katero hoče izkoristiti v svoj prid, tisti bo dosegel tudi telesno svobodo. Tega predpogoja prosvete seveda avstrijski Slovenci nimajo. Nebrojna slovenska društva širom velike ameriške republike nam pričajo, da se Slovenci vzbujajo k zavesti, da stopa v krog mogočih tujih narodov. Ustanavljajo so najprej podporni društva, pozneje podporni in zabavna društva; v novejšem času so začeli ustanavljati kulturna in prosvetna društva. Sokolska društva, podružnice družbe sv. Cirila in Metoda po širni Ameriki, vse to nam priča, da stopa slovenski narod v vrsto drugih prosvitljenih narodov. Zelo vesel pojav med ameriški Slovenci je pa slovenska gledališka družba, ki prireja po slovenskih nabelinah raznovrstne slovenske predstave. Družba prireja tako narodno-radikalne predstave, da bi jih avstrijska vlada takoj prepovedala, ako bi jih mogla. Družba se sedaj pripravljala na veliko dramsko igro v treh dejanjih. Snov drame je zajeta iz anekdotične dobe Bosne in Hercegovine. Videli se bodo prizori ob avstrijsko-srbski meji; vršila se bodo dejanja v veliki dunajski palači, v kateri se ustvarja politika in pogubo Slovanom. Zadnje dejanje se vrši v Beogradu, kjer se narod navdušuje za pošteno slovensko stvar. — Tako izgaja slovenska gledališka družba ne samo Slovence, marveč vse ostale jugoslovane v radikalne narodnjake. Zato ji želimo največjih moralnih in tudi gmotnih uspehov v korist tlačenege jugoslovanstva.

Po svetu.

* Kdo bo bodoči predsednik Zedinjenih držav. Pretekli teden so poročale v New Yorku ameriške časopisne organizacije. Tem povodom se je ugrabilo tudi o vprašanju, kdo bo bodoči predsednik ameriških Zedinjenih držav. Prihodnje volitve se vrše leta 1912. Mnenje časnikarjev je bilo različno. Nekateri so trdili, da bo tudi pri prihodnjih volitvah izvoljen sedanji predsednik Taft, velika večina je pa bila mnenja, da bo bodoči predsednik Roosevelt. Kot kandidat bo najbrž nastopil tudi newyorški župan Gaynor.

* Zdravniški honorarji. Pred tednom umrli angleški kralj Edvard je izdal za zdravljenje ogromne svote. Ko je bil nekdanji še kot princ vaski nevarno zbolel, je dobil njegov zdravnik dr. Henner za štiritedensko zdravljenje 200.000 K. Ravno toliko je dobil poznejši princ zdravnik Pull, ki je ozdravil princa mrlice. Zdravniki, ki so imeli v oskrbi kralja takoj, ko je zasedel prestol, so dobili 400.000 K. Proti temu znesku je 40.000 K, ki so jih dobili zdravniki na zadnjo pomoč kraljici Viktoriji, prava malenkost. Seveda ni dotična pomoč kraljici nič pomagala. Med zdravniki, ki so bili pri kraljici ob njeni poslednji bolezni, je bil tudi vengeliški profesor Wilson iz Edinburga. Zdi se pa, da Wilson ni bil kaj posebno prida zdravnik. Ko je namreč svojim slušateljem na deski naznanil, da odpade predavanje, ker je poklican k oboleli kraljici, je nekdo dostavil njegovemu obvestilu pomembne besede: »Bog obvaruj kraljico!«

* Pamet in pleša. Dr. Chavanne v Parizu izvaja v dolgem članku za vse plešce zelo razveseljivo dejstvo, da je pleša večinoma znak prebrisanosti in razumnosti. Vsi primitivni narodi, ki živijo zelo malo razvito duševno življenje, kakor n. pr. Eskimci, črnci, Japonci in Indijanci, imajo zelo močno raščo las, dočim je plešavost pri Evropejcih in Japoncih zelo pogosta. Chavanne navaja po tem mnogo velikih mož, ki so bili plešasti, kakor n. pr. Newton, Leibniz, Cervantes, Shakespeare, Goethe, Cezar, Gustav Adolf, Karel XII., Friderik Veliki, Napoleon, Moltke, Bismark. Veliki možje z zelo gosto raščo las so naravnost redki. — Na koncu svoje razprave pripominja dr. Chavanne sicer prav pametno, da zamore biti človek tudi z veliko plešo zelo neumen.

* Angleški mohamedani. Angleži so zgradili v Liverpoolu mešajo, ki jo pa redko posejajo pravi mohamedani, kajti vsi pravi orientalc, ki si izberejo Angleško za svojo domovino, živijo v Londonu, zato pa ta mešajo služi skoro izključno angleškim muslimanom za njihovo versko shajališče. — V Liverpoolu je

namreč prestopilo v islam nad 1000 Angležev. O tej veraki družbi donosna »Islamic World« sledede podatke: Razum poligamije, ki je na Angleškem po zakonu prepovedana, se li verpoolski muslimani strogo drže korana. Celo svojim otrokom dajejo taka imena, ki so navadna v turških, arabskih in perzijskih deželah. Z mešajo je v zvezi dekliška in deška šola, knjižnica, muzej, bolnišnica in dvorana za predavanja, v kateri se predava o orientalskih jezikih in literaturi.

* Londonsko mesto v številkah. Londonski mestni svet je izdal pred kratkim statistiko Londona v preteklem letu, ki močno ilustrira življenje v velikanskem mestu. Prebivalcev ima London nad sedem in pol milijona, med njimi 4339 mestnih uradnikov, 18.000 policistov, 46.608 vpokojencev in 148.000 vojakov. Volilnih upravičencev je samo 664.204. Mesto zavzema 443.419 akrov sveta (aker = 405 arov), na katerih je 991.383 hiš, cest 2151 angleških milj, 127 milj cestnih železnic, 700 milj omnibusnih prog in 15.848 akrov trgov in parkov. Izredne so prometne številke. Na teden privozi povprečno na londonske kolodvorce po 8071 vlakov, 365 milijonov ljudi prevozi jo državne železnice na leto, poleg tega se vozi 374 milijonov na cestnih železnicah in 237 milijonov na omnibusih. Londonci odpošljejo na leto 923 mil. pisem in 95.947.000 brzojavk. V londonsko pristanišče se pripelje letno 22.531 ladij. — Skupna vrednost uvoza se ceni nad štiri milijarde.

* Trgovina z dekleti. V ameriških mestih bujno cvete trgovina z dekleti. Mnogokrat deklice, ki se prodajajo v nemoralne svrhe, niso stare niti 12 let. Zelo razširjena je taka trgovina v New Yorku. Ker prodajalec nikakor niso mogli priti na sled, je newyorška velika porota najela nekega zdravnika in dve mladi dami, katerim se je posrečilo stopiti v zvezo z različnimi prodajalci deklic. Da dobe neovrženih dokazov za nedovoljeno kupčijo, so kupili od raznih prodajalcev 4 mlade deklice in sicer so plačali dve deklici po 40 dolarjev in dve po 120 dolarjev. Doselej so zaprili Zida Levinsona, malatino Moore in zamorca Andersona. Govori pa se, da bodo zaprili še več oseb. V trgovino z deklicami je zapletenih tudi več policajev in celo nekaj uglednih politikov. V New Yorku je 60.000 žensk, ki jih preživlja prostitucija, razen teh je pa še krog 50.000 žensk, katerim daje prostitucija poststranskih dohodkov.

* Nesreče. Letošnje leto bo menda ravno tako bogato na velikih nesrečah kakor je bilo lansko leto. Vsaj prvi letošnji meseci so bili zelo nesrečni. Najprej se je pripetila v nekem rudokopu v Alabami v Zedinjenih državah grozna eksplozija, pri kateri je bilo ubitih 145 ljudi. Pozneje je eksplodiral v nekem kamnolomu v Albany v Ameriki dinamit in je bilo ubitih 25 delavcev. Velika nesreča se je pripetila v premošnjem v Whitehavenu na Angleškem. V jami je nastal požar radi česar so premogovniki zazidali, dasi ravno je bilo notri 132 premogarjev. Vsi ti ljudje so našli v jami žalostno smrt. Tudi potres ni prizanesel ljudem. Nedavno je bilo ob potresu v Srednji Ameriki ubitih krog 2500 ljudi, ranjenih pa je bilo več kot 3000. Mesti Cartago in San Jose sta bili skoro popolnoma razdejani. Pred kakimi tremi meseci sta začela bljuvati ognjenika Poas in Ira. Mesteca Lalechieri je bilo popolnoma uničeno, mesto Cabadiela pa je bilo na debelo pokrito s pepelom. Tudi veliki požari so že letos razsajali. Pogorelo je japonsko mesto Aomori, pri čemer je bilo uničenih 8000 poslopij, 30.000 ljudi je bilo brez strehe, zgorelo je 16 oseb. V Zili ob Dravi je pogorelo 16 poslopij s cerkvijo vred. Pred par tedni je uničil požar v Przemislanyju v Galiciji 200 hiš. Na Ogrskem sta se primerili dve veliki nesreči. V Ökörtu je na veliko noč nastal na zabavišču požar, ki je uničil 340 človeških življenj. Dne 11. p. m. je uničil požar v Felčestju 19 hiš z mnogimi gospodarskimi poslopji. Na Srbskem v Šumadiji je napravila povodenj za več milijonov škoda. Velike poplave so bile v zadnjem času na Češkem, ki so tudi povzročile veliko škodo. Pa tudi v naši slovenski domovini se je zgodilo že več znatnih nesreč. Tako je uničil požar dne 10. pr. meseca v Mariji na Zili na Koroškem petnajst hiš s cerkvijo vred. V začetku aprila je silen vihar prevrnil na progi Trst-Poreč osobni vlak. Bilo je več oseb težko poškodovanih. Na kraju nesreče sta obležala dva mrtveca; eden je bil mlad slovenski sodnik Simčič. Dne 9. t. m. je končala železniška nesreča pri Brezicah življenje treh mladih ljudi. Tri dni pozneje pa se je zopet zgodila na istrski progi železniška nesreča, pri kateri so našle smrt tri osebe. — Nesreč je za letošnje leto že dovolj!

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Najboljši čevlji sedanosti
so z znamko
ZWERG SHOE
vstopajo na področje.
Cene brez konkurence!
Edina zaloga le pri trdnih
J. Keber
(pri zlatem čevlju)
Ljubljana, Stari trg 9.

Ustanovljeno 1846. Ustanovljeno 1846.
Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke in zastorjev, barvarija in likanje sukna na par.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča cvetja, korenine itd. tudi po Knopcu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, roditelje in posipalne moko za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurškega obzvešila vseh vrst, sredstva za dezinfekcije, vosek in pasto za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel. Oblastv. konc. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grobna sol dvojnega sol, celiter, ocajan, kolmoč, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
ANTON KANC
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
Kupuje po najnižji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklomine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov
L. t. d.
Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Za 4 tedne na ogled in na polzkušnjo
posljam svoja vozna kolesa
znamka „SONOMA“.
Sestavni deli in popravila najceneje. — Ugodni plačilni pogoji.
F. DUŠEK,
tvarnica vozniških koles, Opčevo, št. 88 na stat. dr. na Češkem.
Ilustr. cenovniki gratis.

Glanzine
vstopajo na področje.
Po Glanzinu je likano perilo najlepše.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predelajo stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici od mene preizkušene. — Ilustrirani ceniki zastoj.

Vsi, ki se čutijo bolne.
zlasti taki, ki jih muči trdovratno telesno zategenost, napenjanje, pomanjkanje slasti, rabijo z najboljšim uspehom razkrajajoči čaj, preje Gastlov čaj „Znamka Obelisk“ Ta iz najboljših in najbolj zdravih
vinih rastlinskih snovi pripravljen čaj, je že 50 let neutrpljiv domač pomoček ki pospešuje prebavo, jači želodec, čisti kri, razkrajja slez in se zlasti dobro obnaša tudi pri odebelelosti. V zavrtkih po
60. vinarjev in 1 krono.
Dobiva se v lekarni preje Birnbacher „Pri Obelisku“, Viktor Hauser v Celovcu, Knežji trg. Manj nego 4 male ali 2 velika zavitka se ne razpošilja. 1102

JANUS
Tvarnica vozniških koles. 3 leta jamstvo.
Prve vrste vozna kolesa s prostim točkom in zavore na pritisk nazaj od 95 K naprej. Janus prototečna os z zavoro na pritisk nazaj, 1 leto jamstvo, 15 K. Pladbe od 4 K naprej, dobre pnevmatike, prima podali in prima veržice od 3 K naprej. Zvenci od 30 vin. naprej, kolotečen zvonec od 1 K. Acetilenske od 2 K naprej, varovale proti blatu kompletno iz pločevine ali lesa 2 K 20 vin. sedlo, torbe, oči, konusi vseh sistemov v zalogi in poceni. Lastna popravila, ponikanje in emajliranje.
Zahtevajte bogati glavni katalog 1910 gratis in franco.
Uvezna trgovina za industrije vozil
Max Skutetzky
Dunaj I., Stubenring št. 6.

Svoji k svojim! Narodna trdnja!
Milko Krupčič
urar in trgovec
Ljubljana, Javčičev trg št. 3.
Ustanovljeno leta 1852.
Ces. občinstvu priporočam svojo bogato zalogo
steklenih in žepnih ur, uranov, prečnikov in vertikal.
Osobito sedaj ob priliki božiča in Novega leta, nametil sem se prodajati dobro blago po izredno nizki ceni.
Popravila točno in ceno!
Za vazo prodano ali popravljeno me jamčim 1 leto. Čisto krasno in prijetno prod.

Sprejme se v manufakturno trgovino dobro izurjena
prodajalka
z dobrimi spričevali. — Prednost imajo one, ki so že v tej stroki službovale. Poizve se v upravnistvu »Slovenskega Naroda«. 1758

Odda se
stanovanje
za poletno dobo v lepi enonadstropni vili, v bližini Bleda, 5 minut od kolodvora s 4 sobami, kopalno sobo, kuhinjo in pritlikinami, dalje stanovanje s tremi sobami in kuhinjo in ena soba v pritliku s posebnim vhodom. Vila se tudi prodaja, zraven je 1600 kvadratnih sežnjov sadnega vrta, proda se tudi brez vrta.
Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 1720

Povoji „Luna“
Higienično vsrkavanje!
Nič se ne rani! Brez likanja.
Razpošiljanje „Luna“ Glavna zaloga prospektov „Luna“ Dunaj IX.
Pramergasse 3.
Na prodaj v Ljubljani pri Br. Hlavka, tvornica kirurg. instrumentov in Ant. Leutgeb. 1067

Pozor kovači,
ki so dovršili podkovsko šolo!
Odda se takoj za več let v najem dobro vpeljana
kovačija
v kateri je skoraj vse orodje, kar se ga rabi. V kovačiji sta dva ognja. Kovačnica stoji na zelo prometnem kraju, kjer se razloži skoro vsak dan do 50 vozov žaganic iz Milanovega vrha. — Več pove lastnik **Frano Mulec, gostilničar in posestnik v Podobu, pošta Stari trg pri Rakeku.** 1701

Nedosežno Najnovejša ameriška iznajdba
Higijensko gumasto blago za moške. Porabno na leta. K 4-60.
Čez 2 milijona kosov prodanih v kratkem času.
Higijensko gumasto blago za ženske. (Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdravniški strokovnjaki, porabno na leta. K 2-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne znamke) mu pošlje diskretno in poštnine prosto, sicer 30 vin. več, edina prodaja
H. AUER
tvornica za gumasto blago.
Dunaj IX 2, Nussdorferstrasse 3-0.

Pozor trgovci!
Prodajo se vsled dolgotrajne bolezni ravno na novo postavljeni
trgovinski prostori
za trgovino z mešanim blagom, z deželimi pridelki, trgovino s senom, zalogo piva itd. Trgovina ima 4 krasne izložbe, dvojna steklena vrata, mostno tehnično ter stiskalnico za seno. Vse to se nahaja v lepem trgu na Spodnjem Štajerskem na najboljšem prostoru ob glavni cesti tik farne cerkve in kolodvorske postaje.
Več pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 1732

1164 Izgotovljene
lasne vpletke (kite)
v veliki izbiri, najboljše kakovosti in po najnižjih cenah priporoča
S. Strmolič
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Frančo 1.
Prevezena naročila na vsa naročila in umetna lasničarstva dela. Zunanje naročila se izvršujejo točno in hitro.

Razpis službe.

Na Slovenski trgovski šoli v Ljubljani je popolnila s učiteljem šolskega leta 1910/11

mesto rednega učitelja trgovskih predmetov.

Zahteva se izpit za učitelje na nižjih trgovskih šolah.
Primerne opremljene prošnje je vložiti

do 20. junija t. 1.

pri podpisnem deželnem odboru.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani,

dne 4. maja 1910.

1700

August Repič

rojen v Ljubljani 40

.. študijske ulice št. 15 (v Trnavi) ..

izdeluje, popravlja in prodaja vseh vrst

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

priloga

klobuke

slamnike

cilindre, čepice itd.

najnovije izdelane

po najnižji ceni.

Popravila in preoblike točno in cen.

Popravila in preoblike točno in cen.

solčnike in dežnike

domačega izdelka priporoča

Jos. Vidmar

Ljubljana

Prod. škoflje 19, Stari trg 4,

Prešernova ulica 4.

Zagrebski Franck

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

priloga kot priloga

Edina zaloga
**izvirnih
ameriških
čevljev.**

Avstr.-ameriška
zaloga čevljev
v Ljubljani
poleg kavarne
„pri Slonu“.
Pazite natančno na firmo.

Tvornica strojev

Livarna železa

K. & R. Ježek, Blansko (Moravsko)

1535

izdeluje

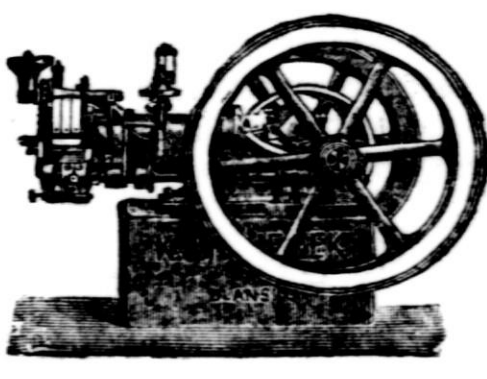
MOTORJE

na bencin in sesalni plin,

popolne opreme opekaren, šamotnih in
cementnih tvornic, mlinov, žag in naj-
novije sestave transmisij.

Dopisuje slovensko.

Ceniki zastoj.

Razpis službe.

Na Slovenski trgovski šoli v Ljubljani je namestiti z začetkom šolskega leta 1910/11

rednega učitelja slovenščine in nemščine.

Prosilci morajo imeti vsaj izpit za meščanske šole.
Pri sicer enakih pogojih daje prednost obsežnejša usposobljenost.
Primerne opremljene ponudbe je vložiti

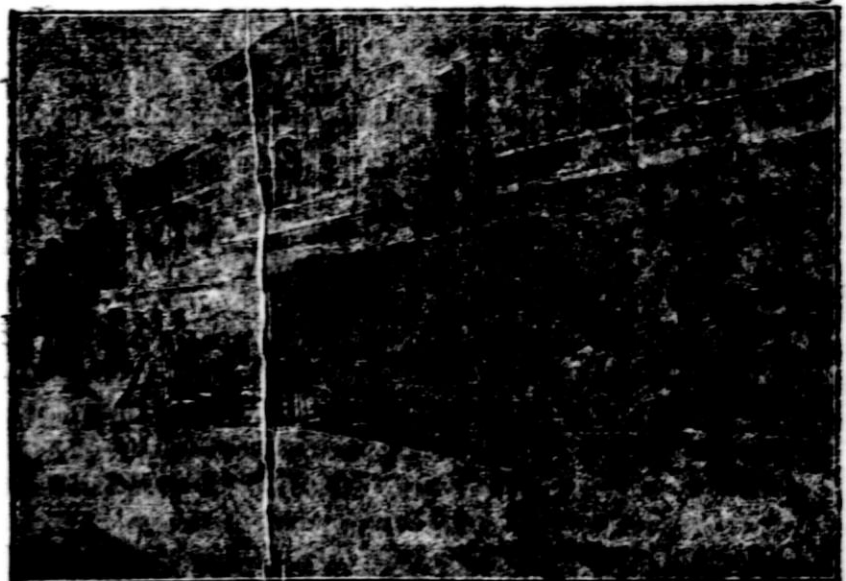
do 20. junija t. 1.

pri podpisnem deželnem odboru.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani,

dne 4. maja 1910.

1699

Prvi goriški prevoz pohištva

Lastni zaprti vozovi različne velikosti. Gre tudi v hribovite kraje! Železen voz za stroje vsake teže .. in za drugo blago. .. Cene zmernе. 1710

Gašpar Hvalič,

spediter v Gorici,

Via Vittorio Alfieri št. 5.

Telefon št. 127.

Polniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Kmetlika**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Šahovska Pijavica bojo se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Štefanova ulica št. 6

priloga svojo bogato zalogo
raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebnih, vseh
del koles (biciklov) kakor tudi
umetniški opoj

po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samo-
kresov, biciklov točno in
solidno.

(Ceniki zastoj in polica pušk.)

Razpis.

Za zgradbo vodovoda **Cerknica-Rakek in okolica** na 364.000 K proračunena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe, z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih in enotne cene proračuna, naj se predložijo

do 11. junija t. l. ob 12. opoldne

podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dopolniti je zapečateni z napisom: „Ponudba za prevzete gradbe vodovoda Cerknica-Rakek“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni. Razen tega je dodati kot vadij še 5%, stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled ob uradnih urah v deželnem stavbnem uradu, kjer se tudi oddajajo za znesek 8 K.

Deželni odbor kranjski.

Betonsko podjetje. Tvornica umetnega kamena in marmorja

ZAJEC & HORN

Izdelovanje kamnolomskih del iz „umetnega kamena“ kakor: stopnjice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtno ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušije, cementne cevi itd.

Prevzemanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitvi. Umetni marmor (Garralyth patent) za obhajilne mize, oltarje, prevleko stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah.

Xyloliht kameneles je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagoden za pisarne, hodnike, sobe; tiha hoja, topel, brez špranj (zato iz zdravstvenih razlogov priporočljiv) lahko snajenje, neogorljiv, v poljubnih barvah od najprostejših do najfinjših izvršitev.

Projektiliranje in izvršitev železobetonskih stavb; stropov, mostov, rezervarjev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja.

Telefon 257. Ljubljana, Dunajska cesta 73. Telefon 257.

Velika blamaža za inteligentno damo je,

ako ne vé, da so izdelki tkalnice **BRATOV KREJCAR v Dobruški št. 9181** najboljši in najcenejši in so jih sodni izvedenci pripoznali za najpopolnejše. Vsaka velečenjenih dam, ki se doslej še ni preprčala, naj to stori in naroči poizkusno pošiljatev, ki jo gotovo zadovolji

Kos, 20 metrov rumburškega platna	K 11--
kos, 20 m najfinejše tkanine, pripravne za vsako perilo	K 10--
kos platna (Kappen-L.) 14 metrov	K 20--
6 rjuh, beljenih, brez šiva 150/200 cm velikih	K 12--
Tucat prav finih batistnih žepnih robcev	K 3--

Vzorci prav finih čerjev in vsega platnenga in bombažastega blaga, za gospodinjstvo in za domačo rabo gratis in franko.